

(Depth is 60 ft.)

I. Po polnoči so se vračali iz Narodnega doma na dom (na Breg) g. z. urednik »Domovine« Ante B. g. odvetočni uradnik Ivan Bovha z 12 letno hčerko in narodni medicar Pokora. Meneč, da so neopaženi, so stopali brzo in tiho proti Gosposki ulici. Naenkrat se je zaslislal rezek žvižg, v tistem hipu pa je prhitelo iz skrivališč zaht in spredi po kakih 20 z gorjačmi in epci oboroženih hajdukov. Naskok se je izvršil s huromskim krikom. Dočim je Pokora zbehal, ako ga pozneje zaeli in straš, so stopenega privlekli v magistratno ječo, sta ostala Beg in Bovha z manjino deklco vred otboljena v smrti nevarnosti. Predi in njim so neusmiljeno padale gorjače po zidnih glavah. Dočim pa je imel Beg vsaj okovano palico, s katero je spretno odbijal udarce ter s hrbotom zaštitil ob zidu trepetajočo deklco, je imel Bovha edino majhen revolver v žepu. V očigled groziči mu nevarnosti, je potegnil revolver ter izstrelil v zrak, da bi poklical policijo, oziroma oplašil napadalce. Kot bi trenil, ga je

Tudi danes se škofovo časopisje topi globoke žalosti ob strani tepenega dr. Kräfta. Znamenje prirojenega klerikalnega brezdomovinstva!

= SLS naj objavi pakt s kočevskimi Nemci! Znano je, da so v Sloveniji glasovali Nemci za SLS. Če pogledamo volilne rezultate iz Kočevja, zapazimo, da so Nemci naravnost kompaktno in ostantativno glasovali za SLS! Tako glasovanje ni slučajno, marveč posledica predhodnih dogovorov SLS s kočevskimi Nemci. Vprašanje je, kaj vse je SLS obljubila ostanekom kočevskega nemštva in kakšne interese slovenstva je izdala ta stranka na tem ozemlju našega naroda! SLS se baha s svojim »slovenstvom« ter se izdaje za edino pobornico naših domačih interesov, dočim išče proti domačim, slovenskim strankam nemške pomoči! V interesu naše javnosti je, da objavi SLS, če je poštena stranka, svoj pakt s kočevskimi Nemci. Dajte, da vidimo, kaj ste obljubili in kaj boste lahko storili za kočevske nemškutarje! SLS in njen »Slovenec« nam bosta nemara odgovorila, da so kočevski Nemci glasovali za SLS kar tako brez

= Kako zagovarjajo klerikalci svoje zaveznike? Kakor so se slovenski klerikalci zvezali na pr. na Kočevskem s tamošnjimi Nemci ter si pridobili okolu 4000 nemških glasov proti nacionalni in jugoslovenski državni stranki, tako so paktirali tudi Radičevci z Mađžari in Nemci v Vojvodini ter si poizkušali s tujeodnimi glasovi porajati pozicije proti nacionalni koaliciji. Na enak način so postopali tudi Davidovičevci v Južni Srbiji, kjer so pograbilili za najbolj ogabno sredstvo ter zahtevali od Makedoncev, da glasujejo za Davidovičev stranko na povelje iz Bolgarije! Odtod Davidovičevi mandati v Južni Srbiji, ki so jih skupaj spravili glasovi poturic, Albancev, bolgarskih iredentistov in panislamskih mohamedancev! Sedaj poročajo iz Štipa, da uvidevajo Davidovičevi pristaši svojo zmoto in da izjavljajo z lastnimi podpisi, kako so glasovali za Da-

= Preokret o politiki Radičeve
stranke? V zadnjem času se širijo glaso-
vanke, da namerava Radičeva stranka
temeljito revidirati svojo politiko in
taktiko ter se predvsem odpovedati
Moskvi. Koliko je na teh vesteh resni-
ce, je težko dokazati. Zdi se, da te ve-
sti niso brez vsake podlage. »Obzor«
namreč piše: »Vsi znaki kažejo na to,
da se v HRSS razvija struja, ki hoče
kreniti na desno. V dokaz tega nava-
ljajo opetovane izjave dr. Trumbića, da
HRSS ne bo več delala samostojne po-
litike, ker je stopila v parlamentarni
blok, kakor tudi izjavo, da se celokup-
na opozicija, torej tudi HRSS postavi
na stališče Davidovičeve deklaracije.«
Ako se ta prorokovanja uresničijo in
ako se radičevci v resnici odpovedo
svojim utopičnim ciljem, se bo poli-
tična situacija znatno zboljšala. Bojimo
pa se, da ostane treznejša struja v
HRSS na površju samo dotle, dokler
je Radič v zaporu. Čim pa dobi Radič
zopet svobodo kretanja in — jezika,
bo njegova stranka zopet krenila na
stara neta

— Poročil se je g. Zdravko Hribovšek z gđ. Vido Zupančič, učiteljico v Motniku. Obilo sreče! Nevesta je hčerka nadučitelja v Preserju pri Ljubljani.

Metoda Javorskega obstoji v tem, da polže v paralizirane dele organizma nove, tuje, silnice življenjske zarodke in sicer potom prelivanja krvi. Pri tem ne igra nobene vloge količina vbrizgane krvi, pač pa njena kakovost. Zdrava krvna telesa nadomeste bolna in onemogla in tako nastane biološka sprememba. Na uspehih, ki jih je dosegel v pomlajevanju Javorskij, temelji tudi znanstveno delo »Biološki načrti. Pri prelivanju krvi se vzame kri mnogih oseb ter se vbrizga v pacientove žile. Navadno je treba deset injekcij, vsaka po 5 cm³ krvi. Prve potkuse je napravil Javorskij z živalmi, s kozami in teleti. Uspehi so bili povsem zadovoljivi. Zdaj se je lotil starilj Parižanov in Parižank. Če smemo verjeti poročilom, je že marsikomu vrnil življenjske sile. Pariška elita ima sploh srečo. Kar dva specialista za pomlajevanje sta na delu, da preženeta iz Pariza starost in instalirata večno mladost. Stvar pa menda ne bo tako nevarna, da bi se v Parizu ljudje sploh več ne starali.

Eng. Franchetti.

(Predavanje v »Soči«.)

na Amenofisa III. in na njegovega sline Amenofisa IV. G. predavatelj nam je predčital vsebino nekaterih zelo interesiranih pism. Refren teh pism je skoraj vedno, naj pošlje faraon zlata, zlata, kar more dosti zlata. Babilonski kralj razpravlja z egiptovskim čisto prijateljski in ga prosi, namu pošlje poleg zlata tudi kakla lepca dekleta. Nadalje so se nam ohranila zanimiva pisma raznih fevdalnih gospodov, naslovljena na faraone. V teh pismih kar mrgoli medsebojnih denuncijacij. Ali so bili stari orientalski slabši od današnjih fevdalcev? Amenofis III. iz dinastije je imel med takratnimi vladarji vsepovsod same prijatelje, to pa, ker je bil zelo radodaren in ljubeznjiv. Za časa njegovega vladanja je bilo sezidanih več velikih egiptovskih svetišč, med drugim tudi veličasten in sijalen tempelj v Luksovu. Njega predstavljata tudi znana veljanska kipa, ki stoltja pred templjem v Tebah. Iz drugega kova je bil njegov sin Amenofis IV.; ta ni razpisal zlata. Znano nam je, da je odpoklical takoj po očetovi smrti vse sle, ki so bili iz z darili na poti v Babilon, Ninive, Indijo itd. Kot fanatičen reformator je odpravil staro verstvo in proglasil za edinega boga solčno ploščo. Sibi samemu je nadel ime Ech-enaton (duh solнца), prepovedal je češčenje Amona in vseh drugih bogov. Privržence si je pridobival z zlatom in drugimi darili, svojim zvestim je preskrbel sijajna mesta v drž. upravi. Zapustil je Tebe in si sezidal novo prestolnico tam, kjer stoji danes gorilimenovane razvaline Tel-el-Amarna. Po njegovi smrti so bile te novotarje zopet odpravljene, njegovo ime pa zbrisano s spomenikov.

Stari Egipčani so bili v živahnih trgovskih stikih s Ciprom, Palestino, Arabijo in Indijo. Izvažali so produkte agrarike in različne kovine iz svojih rudokopov na Sinaju in v Zgoranjem Egiptu, posebno srebro, zlato, baker in kositer, uvažali pa balzami, olivno olje in med iz Palestine, slonovo kost, ebenovino, željovino, svilo, bisere, drogeve vseh vrst in dišave iz Arabije in Indije. Ta trgovina se je držala večinoma kopne zemlje, vendar trde novejši egiptološki, da so imeli Egipčani v Rdečem morju zelo razvito trgovsko mornarico. Z nekaterih nasipov v templjih, je razvidno, da so se včasih napotila na povelje faraonov čela ladjevja na različne ekspedicije v daljne neznane kraje. Oh povratku so bili sprejeti drzni mornarji na slovesen način in v Tebah so se vršile ob takih prilikah velike svečanosti. Monopol trgovine pa je imel kralj, a to mu je neslo ogromne svote. Davke in tribute je bilo plačevati v naravi, zato je dobivalo uradništvo svoje prejemke in natura. Tako nas je gospod predavatelj vsaj nekoliko seznanil s življenjem v starem Egiptu, obenem je pa vzbudil pri marsikomu zanimanje za zgodovino Egipta. Številni poslušalci so sledili predavanju ves čas z izrednim zanimanjem in to je znak, da si je »Soča« s svojim neumornim in požrtovalnim delovanjem ustvarila resno, nkaželjno publiko, katere z veseljem posluša tudi obravnavane težji problemov.

Potem ko se je g. prof. Bačič prav toplo zahvalil g. predavatelju za njegovo izredno temeljito in vrio lepo prednašano predavanje nam je završal mladinski mandolinski zbor, pri posameznih mizah je pa buknila na dan politika sedanjosti, saj smo stali neposredno pred skupščinskimi volitvami.

Iz ptujskega okraja.

Dopis uglednega rodoljuba.

Veliki del političnega okraja ptujskega mejl na Hrvaško. Mi štajerski Slovenci smo imeli dovolj prilike pred vojno, med vojno in po vojni, da smo opazovali gospodarstvo Hrvatov, se seznanili s kreditnimi in davčnimi njihovimi razmerami. Mi štajerski Slovenci nismo prvovrstni poljedelci in vinogradniki, pa naše sosedje smo vedno nadkriljivali glede obilnosti panog! Potrebne kreditne zadruge smo si s pomočjo inteligentov že pred davnimi osnovali. V tem oziru smo prednjačili mi in sosedje Hrvati so nas vedno zavidali, da dobili naš selak naš obrtnik in trgovec pri naših zadrukah vsak čas potrebno pomoč in podporo, in sicer po nizki obrestni meri. Na Hrvaškem je veljala pri večini denarnih zavodov oduška obrestna mera; še bolj neusmiljeno pa so odirali privatniki židi, pa tudi kristjani. O tem bi Hrvati lahko napisali celo zgodovino. Hrvatska inteligenca pa mora na prsa trkati in pred svetom priznati, da je vse to le ona zakrivila, ker si šla med seljake, ker je to prepuščala samim sebi, brez vsake pomoči.

Ali bo hrvatska inteligenca, ako opazuje položaj seljakov, če je spoznala važnost tega dela naroda, krenila na drugo pot, se približala seljakom?

Glede obdavčenja pa so bili naši sosedje Hrvati vedno na bolje. Mi kot avstrijski, pa tudi kot jugoslovenski državljani smo dosti na slabšem! Hrvati so plačevali v ovrski državi od svojih posestev neznatno zemljarino. Dohodnine seljaki sploh skoraj niso poznali. Ako si govoril s hrvatskim veleposelnikom, si slisal tako nizke številke, da mu nisi verjel! Po prevratu ti je odgovoril Hrvat, če si ga izpraševal po teh dveh davkih, da oni dohodnine ne poznajo, ne plačujejo; veleposelnik je nam nasproti poudarjal, kar vse se sme odračunati pri njih, pri nas pa nič. Potem pa še izterjavanje davkov na Hrvaškem in pri nas! Hrvat je dobil vse mogoče olajšave, pri nas pa eksekucijo, visoke obresti!

Naš finančni minister in davčni uradniki niso pomislili, da se tako seje ne samo mržnja, ampak sovraštvo do Jugoslovij.

In sedaj prihajajo poročila, kako so na Hrvaškem velika podjetja državo za milo jezer oškodovala. Tam se ni kontroliralo, ne izterjavalo! Pri nas mora podjetje plačati točno vse, kar se mu predpiše. Davčni zakon, če je še tako krivičen, se ne izpremeni, ne omili! Tako se ravna, kakor da

odloča geslo: Vsa podjetja naj vzame vrag, če tudi s temi odpade državi vir lepših dohodkov.

Tu hočem kratko pojasniti davčno zadevo »Vinarije« dd. vinogradnikov v Ptuj. Politični okraj Ptuj obsega tudi nesrečni Haloze. Ako Haložan ne pridela v svojem vinogradu vina, ne more kupiti živeža, ne oblake, ne obuvata, ne more plačati nobenega davka.

Haložan je prisiljen, da proda svoj vinski pridelek čimprej, mora ga podati za vsako ceno. To stisko Haložanov, ki se ponovi vsako leto, so izrabljali brezvestni prekupci in oduhili Haložan nikoli ni dobil za svoj pridelek tega, kar je bil faktično vreden, in toliko, kar je stalo delo. V Ptujju so se storili od raznih strani razni poskusi temu v pomoč. Nemci v Ptujju so osnovali dosti pred prevratom posebno za drugo »Weinbaugenossenschaft«, ki naj bi nakupovala vino v prvi vrsti od Haložanov po primerni ceni ter tako vplivala na ceno. Pod avstrijsko vladjo je dobivala zadruge tudi podporo. Delokrog zadruge pa je bil radi pomanjkanja sredstev zelo omejen. Po prevratu so si Slovenci prizadevali, da bi dobili zadruge v svoje roke in da bi ne delokrog razširili. Potreba takega zavoda jim je bila dobro znana. Dosti truda in denarja je stalo, da se je osnovala delniška družba vinogradnikov v Ptujju. Ta ima namen, da v prvi vrsti kupuje vino od malih vinogradnikov, ki nimajo pričakovati kupcev od drugih, ker so premajhni in neznani; da kupuje vino po primerni ceni vsak čas, kadar vinogradnik potrebuje denar za gospodarstvo ali davke, asekuranco itd. Ta družba tedaj nima namena, da bi družabniški predprilava masne dividende na stroške vinogradnikov, marveč da bi jim bila povsod in vselej na pomoč. Ako bi se mi tu di ali oni posmehevali, vendar trdim, da hoče družba pomagati, da hoče na ceno vina vplivati v prid vinogradnikom, da to ni družba samo za pridobivanje denarja. Pa na to se ne ozira noben davčni urad, nobena davčna oblast. Družba je tako obdavčena, da mora prenehati! Od funkcionarjev se ne more zahtevati, da bi rabotali samo za davke. Delničarji pa, katerim vzamejo razni davki vse, tudi najskromnejše obresti, bi radi rešili svoj pošteno pridobitveni kapital, sicer ga jim požre fiskus! Obdavčenje podjetja, kakor se vrši, ni nič drugega kakor diskvalifikacija kapitala, naloženega v delniški Vinariji!

moji boginjo Tante in moji k nebu svoje roke...

Ti drobel ršejo ubranost Egiptčana, ki kopral po oddaljeni milijoni. Deset stoletij pred krščansko ero ali dvajset po njej: isti krški strastne očiščeni. Slog je preprost, kazi za zgolj obilica prenosov in naštevani: »Tvoja ljubav mi prodira v prsi, kakor se vino meša s vodo«, to bi zadoščalo, vendar iztočen dostavlja: »kakor se vonjava družji s ceditko...«

V drugi zaljubljeni popevki se dekle pritožuje nad lovcom, ki je pozabil na mladeno in hodi sam ptičar, nestrpnici pa pošlje vest, da ne utege pri ptičju. Bridke solze. Ali osma kritica je vesela in priča, da se je malobrižnik vrnil k svoji »sestri«.

»Krasotica sestrice, ki jo ljubim tvoje srce, prihaja na vrtove, o brat, ki je ljubim, kajti moje srce zasleduje vsa, kar je tebi drago in kar ti počenjaš... Prišla sem pripravljati pasti za jutri. Nastavljaiva skupaj lepim zlatim ptičim in jih lovliva, jaz sama s teboj...«

»Moj bratec je na lovu; jaz sem pa sama: gosji krik se oženo razlega, pa kaj njemu za to? Mojeza ljubica ni u in ne morem se oprostiti ljubezni do njega... Materi porečem, da ne pojdem več na lovo.« Vsi ptiči se spreletujejo nad reko, lahko bi se jih poljubil, toda moje srce je »vzvano s tolvastim... Moj brat odhaja zdoma in mimo koraka brez skrbi. Srce se mi je ustavilo v prsih...«

»Zaman se oziram v kolačke in dišečine, zaman ogledujem soli ter esence: kar je sladko za usta, se mi zdi grenko ko žolč. Ker te ljubim še vedno. Ker edino diš tvojih nozdri daje življenje mojemu srcu, ker edino tvoje življenje mene oživlja, in če ti bi umrl, odšla bi za tabo...«

»Oj, ko se ne bi midva nikdar več ločila. Ko bi se šetala, se za roke vodila... Kajti tedaj bom molila k svojemu srcu, ki je v tvojem srcu... Če mojeza velikega prijatelja ne bo pončil, sem kakor oni, ki je v grobu. Ali nisi ti moje zdravje in moja radost?«

»Grlica, grlica, kaj gre glas oznanja: zora je tu! Joj, mene, kam gre moja pot?«

»Ne ostavim ga nikoli več in izprehajala bom se z njim, saj dovolj je prostora od njem, srečna bom, ker mi ne stare srca.«

»Stopila sem pred vnanja vrata, da bi se — la po cesti. Srce mi urneje tolče, ker nikoli ne molči, kadar se tiče njega... Ni li moj brat na poti? Je že tu! Joj, me... to ni on... to je njegov sel, ki mi naznaja, da njega ne bo, ker ni prost...«

»Reci rajši, da si našel drugo žensko... Oj ti, ki se nikdar ne naveščaš tvojega lika, zakaj drobiš tuje srce do smrti?«

»Srce mi je toliko srečno od ljubezni, ki jo gojiš do mene, da mi spadajo lasje po čelu, kakor dirjam in te iščem, in kite se mi razpletajo. Vendar prisegam, da zate krasim svoje lase in da zate sem pripravljena vsako uro...«

Da, vsak čas je bila pripravljena mladinka iz Ramsesovih časov, enostavna in odkrita kot japonska gospa Krizantema. Brez velike misli je ta spev, ali ves človeški: priznanje, žalost, hrepenenje, veselje, ljubosumnost, krik radosti, pravcati niz ljubezni. Car stare egiptovske poezije leži v njeni preproščani in slikanji večno mladega čuvstvanja. »Moje srce je spojeno s tvojim in ne morem se oddaljiti od tvojih polnosti... Dušek tvojih nosnic edini daje življenje mojemu srcu. Ti sam deliš zadovoljnost in zdraviš mojemu ubogemu srcu, ki te išče...« mirna dekle. Ljubimec pa zagotavlja: »Tvoja ljubav me prešinja, kakor se vino meša s vodo... Trebuh moje sestre je poln lotosovih cvetov... naj bo srce moje sestre meni ko živ studenec...« In strastljive litanije se razvijajo, spominja se slavospeva na Čast Salamtiki Abisagi, spominja se starih arabskih in nekkih srednjeveških francoskih poetov.

Se huiša žela in želja gori v naslednjih vrsticah, ki jih navajam po Gourmontovi prenesitvi v zveščici Hieroglyphes (1894). »Brata« je seveda zopet umeti v širjem smislu: ljubimec. Oj bratov plusec, anhrski zlati cvetec moj, telo drhti mi v slasti, ko ljubim si z menoj, nato rasim nad mano solnčnic lesk ohol. Kot Florove strelce se svetili želim: le z mano, po kupju tajno vsa dišim, hesteb noliti mi barva, oči pa mi kohol. Prekrasno, dragec, je meni v tri minuti! V poljubu tvojega duša mi vekove slut, srce... se dviga, srce... nek notit... (Dalej prihodnjič.)

Človek z bombami, pesniška zbirka Antona Podbevška. Izšla m založila Stefanita Ravnika-Podbevškova. — Izšla je pravkar prva pesniška zbirka Antona Podbevška, o kateri so že na dolgo in široko razpravljali in poudarjali, da ni še nobeno slovensko delo zbudilo toliko pozornosti, saj je v različnih revijah in časopisih izšlo že nešteto ocen, pozitivnih in negativnih. Sedaj, ko je »Človek z bombami« tiskan, je pričakovati, da bodo znova začeli razpravljati o tem velicnimivem delu. »Človeku z bombami« je priložen prospekt, iz katerega je razvidno, s kakšnimi težavami se je moral boriti Podbevšek, ko je pričel nastopati, posebno pa še takrat, ko je hotel knjigo izdati. V prospektu objavlja tudi še svoje drugo delo in sicer filozofsko z naslovom »Italijanski Tutankamun«. »Človek z bombami« je tiskan na elegantnem papirju, ima rdeče platnice, je velikega formata ter opremljen z avtorjevo sliko in njegovim podpisom. Dobiva se v vseh ljubljanskih knjigarnah.

— Jugoslovanski koncert v Pragu. Iz Prage nam poročajo: Mnogo je interesa bilo v Pragu za jugoslovanski koncert. Priredilo ga 14. februarja 1925 društvo za moderno glasbo in dvorani »Mozarteum«. Bili su prisutni skoro vsi češki kritičari, a medju njima i mnogo kompozitora. Na programu bili su zastupani Srbi, Hrvati i Slovenci. Ovi poslednji su naročito dobro prošli. Dvije popevke Lajovica obično se svidele radi fine obradbe. »Spleen« je jedno malo remek-djelo svoje vrste. Skrijane je blize duhu narodne popevke od Lajovica. Neposredan je i iskren: u kraško osjeća se, da je mlad, poletan i da ima što da kaže. Popevke je pjevala gospa Renickova-Rochová. I ona kao i gospođa Milojević su pokazale, da su umjenice rijedkih sposobnosti. S nimalo shvaćanja interpretirale su Jugoslovenske »liedere«. Gospa Renickova ima lepi zvučni glas, dok gospođa Milojević više usvaja svojimi rijedkim pronacijama u intenciji polodijni kompozitora. Ona je ganjavito pjevala »Sej duš den od B. Berse. Ta je elegija duboko ganula slušaoce. Hrističev »Novembar« i Milojević »Eura« svidiše se zbog jakih kontrasta. Konjovičeva »Marija se vigne« odvojila se radi svoje jednostavnosti. Virtuozi Herman nije žalio truda da što bolje interpretiraju originalnu Sutu »Zemlja i Sunce« od Dobronića. Šteta da nije svestranije obradjena. Ovako djeluje odvise fragmentarno. Sonata od Miloja Milojevića je naprasna s mnogo poleta i nasrta, ali nije stilski jedninstvena. »Gudački kvartet No. 2« od J. Tkalčica izvadilo je Ondričkovi kvartetu, koji je steklo mnogo zasluga za moderno glasbu. Najuspješniji je prvi dio kompozicije, ali v ostalim djelovima »čuvana je jedna jasna, dosljedna i melodična linija.

— »Novi Rod« prinaša v februaru št. 1. vili tole vsebino: Noč je legla. — Gustav Strniša: Sneguljica. — Stano Kosovel: V drugi vrsti — Fran Ložnikar: Po zimi. — Janko Furlan: Kaven. — Janko Samec: Slovo. — Janko Vouk: Razočaranje. — Božanaka komedija. — Zrna. — Kotičkarjem.

— Popravek. Naslov članka, priobčenega na tem mestu v naši zadnji številki, se je v rokopisu glasil: »O naši srednji šoli«, a ne: »O naših šolah«.

Peri s »Smebelinom«!

Sokolstvo.

SOKOL I. TEKMA MOŠKE DECE.

V času, ko je karneval na vrhuncu, se je vršila v nedeljo 22. tm. popoldne ob 14. v 504 na Ledini tihata pomembna sokolska prireditve. 34 dečkov v starosti od 7 do 14 let se je pripravilo pod marljivim in vstrajnim vodstvom br. Anton Gorjancem na tekmo in sicer v dveh oddelkih. Vsi so tekmovali v 2 žunih prostih vajah, v skokih v višino, daljino in čez kozo vzdolž. Višji oddelček pa še posebej na drogu in v plezanju po vrvi, nižji pa v plezanju po palici. Tekmi, katero je otvoril načelnik br. Prosenc v vzpodbudnim nagovorom je prisostvovalo mnogo roditeljev, župni zastopniki in člani. Dečki so nastopili v štirih vrstah po 9 in 9. Vodniki, ki so sami tekmovali, so energično, samostojno vodili svoje vrste, šteli pri prostih vajah, glasno in razločno dajali povelja. Te vrle dečke naj imenoma naveden, kakor so vodili vrste: so

radi odkupnine za tuje, ki so prišli v njegove roke.

Baynes je ugovarjal temu, da bi bilo pismo naslovljeno na angleškega konzula v Alžir, ker bi na ta način denar prišel šele čez kakera pol leta. Baynes je predlagal, da bi se obrnili na najbližje pomorsko poveljstvo, od koder bi lahko telegrafirali naravnost v London in od njegovega pravneke zastopnika zahtevati denar, toda pogovar se ni udal. Bil je preveč previden in zvit, da bi se dal zvabiti v kako past. Hotel je hoditi le po varnih potih, katere je preizkusil že velikokrat z uspehom. Zavedel se je prav dobro, da je Alžir od njegove nasebina zelo oddaljen, dočim bi mu od obali lahko grozila kakva nevarnost, ker bi morebitna kazenska ekspedicija dosegla njegovo nasebino v par tednih. Do sedaj je zahteval odškodnino vedno le iz Alžira. Ako bi se obrnili na kako obrežno oblast, ni bilo izključeno, da bi njegovega sla ne dobil v roke na poti tla Veliki Bwana, on sam pa bi se nahajal v stalni nevarnosti, da ga njegov močni in brezobzirni sosed napade, izžene ali morda celo z vsem njegovim rodom uniči. Končno se pogovarju za denar tudi ni mudilo. Lahko bi čakal eno ali dve leti, ako bi ne bilo drugega izhoda. Toda v 6 mesecih mora tudi že iz Alžira priti denar. Po tem misli se je obrniti k nekemu Arabcu in mu dajati povelja, ki so se očividno tikala Baynesa.

Morison Baynes sicer arabskih besedi ni razumel, vendar pa je iz vsch okolnosti sklepal, da

to sokolici Dobravec Milko, Tepina Marjan, Dečman Anton in Kenda Bogo.

Slika tekme je podala mnogo zanimivosti; predvsem pa napredek, red, veselje in srčnost dečkov, s katero so izvajali svoje naloge. Omenim le na drogu vzmik spredaj iz vese in nadaljno sestavo. S kakšno ročnostjo so se nekateri dvignili nad orodje, kakšne lepe preskoke je opazilo oko, kako si se razveselili nad mačjo urnostjo pri plezanju.

Skratka, četita Sokolicev z Ledine se je lepo predstavila in bo delala ob podobnem napredku še čast svojemu društvu.

Po tekmi je odšlo občinstvo z mladimi tekmovalci na Tabor, kjer je br. Blagajne v vnešenih besedah govoril mladim o vzgoji in telesnih vajah pri starih Grkih, zlasti Spartancih. Nato sta dve deklici z občutkom delirali dve pesmi nanašajoči se na domovino in zaslužnjene brate; ena pesem je bila zabavnega značaja. Pred pogostitvijo moške in ženske dece s čajem in pecivom je načelnik naznanil izid tekme: V višjem oddelku je dosegel prvo mesto Stručelj Boris, pol točke za njim pa je Dobravec Milko. Oba sta si priborila skoro povsod najboljšo oceno. Krt tretji je Gründfeld Ivan.

Izmed 26 v nižjem oddelku je prvi Me-gušar Stane, drugi z enako točkami Dečman Anton in Zupančič Fran, tretji pa ravnatoka Pavšek Vlado in Kenda Bogo.

Tekma je vsetransko uspeša. So pač še nekatere pomanjklivosti; pri posameznikih, kakor korakanje in zavoji; kar se bo igraje zboljšalo.

Pogostitev na Taboru je spravila deco v najlepše razpoloženje; veselje je žarelo z lic, rajalo se je kolo in prepevalo, pri čemur so uživali radost tudi starši, voditelji in pogostitelji marljivi Sokol I.

Naj le še omenim, da smo imeli posebno veselje, ko smo zvedeli, da je med tekmovalci tudi že sinko mednarodnega borca br. Porente. — Zdravo!

Turistika in sport.

Nogometne tekme v Zagrebu.

— Zagreb, 23. febr. (Izv.) Rezultat nogometne tekme Jugoslavija (Beograd) : Hašk 1:1 (0:0). Za to nogometno tekmo je vladalo največje zanimanje. Prisostvovalo je okoli 5.000 gledalcev. Nogometni tekmi je prisostvovalo tudi mnogo beogradskih novinarjev. Goale sta zabila za Hašk Dušan Zinaja in za Jugoslavijo Petković.

Inozemske nogometne tekme.

— Dunaj, 22. febr. (Izv.) Praška Sparta : Sturm, Gradec 5:1 (4:0).

— Dunaj, 22. febr. (Izv.) Radi silnega snega so izostale vse prvenstvene tekme. V soboto so se vršile sledeče tekme: Amateure:Simmering 3:2 (2:1); Vienna:Cricket 2:1.

Mednarodna drsna tekma.

— Oslo, 22. febr. (Izv.) V prisostnosti 25.000 gledalcev se je odigrala nogometna tekma med reprezentancama Severne in Južne Nemčije. Rezultat sever : jug 2:1.

Južnoameriška moštva v Evropi.

Kakor smo poročali, odigra Nacional klub iz Montevidea v Uruguayu in klub Athletico Paulistano iz San Paula v Braziliji več tekem v Evropi. Uruguajci nastopijo 8. marca proti pariškemu teamu, 14. marca proti teamu Normandije v Le Havru, nadalje proti teamu Severne Francije, dne 11. aprila proti P. C. Barceloni, 12. aprila proti F. C. Europi v Barceloni in 15. aprila proti komb. moštvu obeh klubov. Braziljanci odigrajo več tekem v Franciji in Švici.

Kdo je na pripravljenosti športnik sveta? Neki čuškaški list je nedavno razpisal neke vrste plebiscit, kdo izmed aktivnih atletov je najpopularnejši. Največ glasov je dobil svetovni prvak v boksu Jack Dempsey in sicer jih je prejel 1.179.475. Iz tega je razvidno, kako je boks v Ameriki priljubljen. Drugo mesto je zasedel fenomenalni plavalci Johnny Weissmüller, Nurni je šele peti in Tilden, ljubljene teniškega sveta šele osmi!

Anglež se je temu odločno upiral, toda nihče ni njegovih besedi razumel in zato so vse njegove prošnje in njegova rotenja ostala brezuspešna. Ko so ga zvezali, so odšli in ga pustili samega v tej mučni situaciji. Morison Baynes je nepremično ležal na tleh in premišljal o strašni usodi, ki ga čaka v prihodnjih, groze in muk polnih mesecih, predno njegovi prijatelji zvedo o njegovi žalostni usodi in ga rešijo. V tej bridki situaciji je bil pripravljen dati vse svoje premoženje za to, da bi ga kdo rešil iz te umazane in smrdljive, temne luknje, v katero bi v Evropi ne zapirali niti najnižjih živali. Še pred kratkim je imel namen svojim pravnim zastopnikom brzojaviti, naj ne pošiljajo nikakega denarja, marveč naj o njegovi usodi obveste enega zapadno-afriških uradov, da organizira oboroženo ekspedicijo, ki naj njega osvobodijo zločince na kaznuje.

Ed. Rice Burroughs:

25. glasil bi tudi takrat, ako bi poglavar imenoval desetkrat večjo svoto, kakaj odkriti rečeno. Morison Baynes ni bil pripravjen plačati niti najmanjšega zneska. S tem, da je privolil v vsako zahtevo, je hotel pridobiti samo na času in osvoboditi Merieme, predno bi se vrnil poglavarjevi bojovníki. Trditve Arabca, da je on oče Merieme, je v Morisonu Baynesu vzbudila dvom, ako bo dekle sploh hotelo hežati iz vasi, ali pa bo raje želelo ostati pri svojem očetu, katerega očividno že veliko let ni videla.

Toda Morisonu Baynesu kot civiliziranemu Evropejcu se je ta bojazen zdel skoraj smešna. Ni mogel razumeti, da bi tako krasno in ljubezljivo dekle, kakor je bila Merieme, hotelo raje ostati v zamazani arabski vasi v oblasti nekultiviranega in surovega starca, kakor pa da bi odšla v prijetno izobraženo ter izbrano družbo, ki biva v razkošnem in udobnem hungarlovu, od koder jo je on zvitlano izvalil. Pri misli na svoje sramotno dejanje je Morison Baynes zardel oči sramu. Nato pa mu je stari Arabec naročil, naj napiše dopis angleškemu konzulu v Alžir. Morison Baynes se je pripravil, da sede k priprosti mizi in da napiše pismo, — toda poglavar mu je zabranil. Morison se je temu čudil. Nato je stari Arabec sam pričel narekovati vsebino pisma in sicer s tako naglico, da je Anglež takoj razumel, da to pismo ni prvo in da se je moral stari zločinec z angleškimi oblastmi že večkrat pozajati

glasil bi tudi takrat, ako bi poglavar imenoval desetkrat večjo svoto, kakaj odkriti rečeno. Morison Baynes ni bil pripravjen plačati niti najmanjšega zneska. S tem, da je privolil v vsako zahtevo, je hotel pridobiti samo na času in osvoboditi Merieme, predno bi se vrnil poglavarjevi bojovníki. Trditve Arabca, da je on oče Merieme, je v Morisonu Baynesu vzbudila dvom, ako bo dekle sploh hotelo hežati iz vasi, ali pa bo raje želelo ostati pri svojem očetu, katerega očividno že veliko let ni videla.

Toda Morisonu Baynesu kot civiliziranemu Evropejcu se je ta bojazen zdel skoraj smešna. Ni mogel razumeti, da bi tako krasno in ljubezljivo dekle, kakor je bila Merieme, hotelo raje ostati v zamazani arabski vasi v oblasti nekultiviranega in surovega starca, kakor pa da bi odšla v prijetno izobraženo ter izbrano družbo, ki biva v razkošnem in udobnem hungarlovu, od koder jo je on zvitlano izvalil. Pri misli na svoje sramotno dejanje je Morison Baynes zardel oči sramu. Nato pa mu je stari Arabec naročil, naj napiše dopis angleškemu konzulu v Alžir. Morison Baynes se je pripravil, da sede k priprosti mizi in da napiše pismo, — toda poglavar mu je zabranil. Morison se je temu čudil. Nato je stari Arabec sam pričel narekovati vsebino pisma in sicer s tako naglico, da je Anglež takoj razumel, da to pismo ni prvo in da se je moral stari zločinec z angleškimi oblastmi že večkrat pozajati

glasil bi tudi takrat, ako bi poglavar imenoval desetkrat večjo svoto, kakaj odkriti rečeno. Morison Baynes ni bil pripravjen plačati niti najmanjšega zneska. S tem, da je privolil v vsako zahtevo, je hotel pridobiti samo na času in osvoboditi Merieme, predno bi se vrnil poglavarjevi bojovníki. Trditve Arabca, da je on oče Merieme, je v Morisonu Baynesu vzbudila dvom, ako bo dekle sploh hotelo hežati iz vasi, ali pa bo raje želelo ostati pri svojem očetu, katerega očividno že veliko let ni videla.

Toda Morisonu Baynesu kot civiliziranemu Evropejcu se je ta bojazen zdel skoraj smešna. Ni mogel razumeti, da bi tako krasno in ljubezljivo dekle, kakor je bila Merieme, hotelo raje ostati v zamazani arabski vasi v oblasti nekultiviranega in surovega starca, kakor pa da bi odšla v prijetno izobraženo ter izbrano družbo, ki biva v razkošnem in udobnem hungarlovu, od koder jo je on zvitlano izvalil. Pri misli na svoje sramotno dejanje je Morison Baynes zardel oči sramu. Nato pa mu je stari Arabec naročil, naj napiše dopis angleškemu konzulu v Alžir. Morison Baynes se je pripravil, da sede k priprosti mizi in da napiše pismo, — toda poglavar mu je zabranil. Morison se je temu čudil. Nato je stari Arabec sam pričel narekovati vsebino pisma in sicer s tako naglico, da je Anglež takoj razumel, da to pismo ni prvo in da se je moral stari zločinec z angleškimi oblastmi že večkrat pozajati

Prosveta.

Repertoar Narodnega gledališča v Ljubljani.

Drama.

Začetek ob 20. zvečer.

Ponedeljek, 23. februarja: »Sumljiva oseba«.

Red F.

Torek, 24. februarja: Zaprto.

Opera.

Začetek ob pol 20. zvečer.

Ponedeljek, 23. februarja: »Don Juane. A.

Torek, 24. februarja: Zaprto.

Iz staroegiptovskega slovstva.

Veliki uspehi britanskih arheologov v Kraljevski dolini so podžgali njih ameriške tovariše, da so jeli grehiti na tleh azteške omike in so našli na razne prastare spomenike, povsem slične egiptovskim. Ta neobičajna podobnost obuja v geologu domnevo, da je moral v stvi davnihi ozeek pas vezati obe celini. V filozofskih možganih pa morda nastane misel o propadanju raznih kultur, da jame pritrjevati preroku Spenglerja, ki naznaja bližnji konec zapadne prosvete in nastop osme ali rusko prapvetljenosti. Ker je po sociologu Tarde-u posamestje najmočnejše gibalno v poprečnem človeštvu, ni čudo, če so krojači in modisti pričeli prikrajati nošnjo po šegah in običajih Tut-Ank-Amoneve dobe.

Kakor je bil pač raznoster odmev na glas o sijajnih izkopninah, vendar ima to skupno svojstvo: radovednost, ki je prva stopnja za vednost in znanost. In s to netežavno čednostjo se hočeva za trenutek pogledati v papirus Harris, ki je na hrbitu popisal s preprostimi kriticami. Razmotal nama ga je že egiptolog Maspero (Les Cou-

tes populaires de l'Egypte ancienne, 1889), potem Amelineau, Pierret idr.

Najprej ljubavne pesmi. Preproste, poltne, ognievite, kakor da poslušas odo grške Sapphe, ki toži, da mora sama smati: »mož xaxxix, ali pa visoko pesem. Evo vam večne zgodbe mlade dvojice, ki so ju nemili roditelji ločili. Mladenci piše genljive besede svoji izvoljenki:

»Tvoja ljubezna pronica v moje grudi, kakor se vino meša s vodo, kakor se mleko spaja z medom.«

»Uležem se v svoji stanici; resno bom bolan in sosedje bodo prihajali povpraševati o meni.«

»Glovo se prikažejo tudi vrači, vendar ljubav se ne leči z zdravili, in edino navzočnost njegove drage bi mu za trdno pomagala.«

»Ako prispeje moja sestra z njimi, osramoti zdravnike, kajti ona sama pozna mojo bolest in gorest...«

Misleč o njej, si v duhu predočuje njeno bivališče: »Dvorec moje sestre in vodni jarin tik pred hišnim pragom... Oj, ko bi mogel živeti kraj nje, vsaj kot strežaj, poslušen njenim ukazom... Če bi smel postati vratar, da bi mi velevala in bi čul njen glas, celo kadar je huda in se dete boji...«

Koncem prvega speva slika odomek papirusa tole milčno podobo skozi usta srečne zaročence:

»Ob vhodu v preliv bi stala na obzidju in gledala nate, v nedru bi nosila vse polno cvetlic persep, lasje bi mi bili težki od opojnih dišav.«

To bi bilo zvečer, ljubček bi ribaril, ona pa bi na zidu liki velika cvetka sledila poslu svojega »brata... Nehote se spominja na Flaubertovo Salambo, stoječo na okopih usnule Kartagine, ovenčano s cvetjem, ko

„Tarzanov sin“

Morison Baynes je ves zalosten in obupan opazoval Merieme, ki jo je tako nepričakovano zagledal v naselbinu poglavarjevi, mestu v taborišču Hansonovem, s katerim je radi nie bil boi na življenje in smrt. Kako se je to pravzaprav moglo zgoditi? Kako se ji je posrečilo, da je utekla temu zločinskemu Svedu? Ali jo je arabski poglavar nasilno ugrabil, ali pa je Svedu morda utrkila in se prostovoljno zatekla v varstvo moža, ki je trdil, da je njen oče? Zelo rad bi se z njo o tem porazgovoril. Ko je bila tu na vsem bi ji neudal škodoval in bi jo pustil v taborišču Arabca, zakaj Morison Baynes že davno ni več mislil na to, da bi jo vzel seboj v London.

Dnevne vesti.

V Ljubljani dne 23. februarja. 1925.

Boj Zapada proti Vzhodu.

Stoletja se že bjele boj Zapada proti Vzhodu, ki so ga nekada simbolizirali v nasprotju križa in polumeseca. Toda danes ne gre več za sveto vojno: verska nasprotja ne igrajo v politiki nobene vloge več. Evropscem danes ne pade več v glavo vsiliti evangelije ali sv. pismo narodom, nad katerimi vladajo v kolonijah. Indijci ali muslimani tudi ne mislijo na to, da bi nas prepričali o superiornosti brahmanse ali Mohamedove vere. O sveti vojni danes lahko samo še sanjari kak zakončen, fanatičen svecenik.

V vsem Orijentu, ki je pod oblastjo Anglije in Francije, se danes nihče več ne spreobrača h katoliški ali protestantski veri, vkljub temu, da so misijonarji obeh veroizpovedanj izborni organizirani in denarno podprti in si mnogo prizadevajo. Krščanska vera nima tu prav nobene bodočnosti, nasprotno pa ima evropska civilizacija z intelektualnega in moralnega stališča zelo velik upliv, ki vedno bolj narašča. Vojna je do dna spremenila mišljenje Indijcev, Sirijcev, Egipčanov in Severnih Afričanov. Ne moremo sicer reči, da so postali Evropscem naklonjeni, toda upliv evropske kulture se kaže povsod pri njih.

Nasprotno pa je tudi upliv Orijenta na evropsko inteligenco narasel. Preje smo gledali Orijent kot nekaj čudnega, eksotičnega, danes pa že pričujemo njegove verske in filozofske doktrine. Takoj po vojni je Azija tako zelo fascinirala Nemčijo, da je na primer grof Keyserling ustanovil nekatere kapele, kjer so se zbirali njegovi učenci, da spoznajo indijske doktrine in kitajsko filozofijo. V Franciji so dela indijstov Bournoufa in Sylvaina Levya pokazala občinstvu skrivnostni indijski svet, ki si ga nikakor ne moremo predstavljati v skladu z našim racionalističnim mišljenjem. Ko je katoliški romanopisec Maurice Barrès izdal svojo knjigo »Jardin sur l'Oronte«, mu je del katoličanov očital, da prerad poslušaj »azijsko godbo«.

Danes je med duševno elito v Franciji mnogo ljudi, ki odkrito priznavajo polom imperijalističnega in materialističnega Zapada, pred katerim svarijo Orijentalce proroški glas Tagoreja in Ghandija. Pa tudi evropski pisatelji izražajo uničujočo kritiko o zapadni civilizaciji. Avstrijski pisatelj Hofelich očita v svoji knjigi »Vrata Drijanta« Zapadu, da je zastrupil Vzhod s svojim tehničkim napredkom, industrijalizmom, kapitalizmom in militarizmom. V Franciji izražajo pisatelji René Guénon, ki nikakor ni boljševik, iste ideje. Toda dočim imperijalist Klipping pravil: »Vzhod je Vzhod in Zapad je Zapad, in ta dva se ne bosta nikoli sporazumela«, skuša naiti Guénon sporazum med obema svetoma.

Dočim skuša Tagore, veliki pesnik z nežno, odkrito dušo, videti v ljubezni edino možnost stika obeh civilizacij, ga išče Guénon v višinah čiste inteligence in metafizike, kamor mu bo sledila le maloštevilna elita.

Mohamedanska vera, ki je kot krščanska deloma izšla iz biblije in katere sholastika je prav sorodna krščanski, ima močnejši upliv na nekatere Evropece in slučajni nikakor niso redki pri raznih narodih, da so Kristjani prestopili v islam.

Splošno francoska kolonizacija s svojimi idejami enakopravnosti vseh človeških plemen najblagodejše upliva na izenačenja nasprotstev med Zapadom in Vzhodom, vsekakor mnogo bolj kot imperijalistična politika Velike Britanije, ki vsebuje nekaj germarsko odbijajočega.

— Srednje šole v Ljubljanski oblasti. Ob sklepu I. semestra 1924/25 je bilo srednjih šol v ljublj. oblasti 9, med temi 7 državnih, 1 mestna in 1 zasebna (Škofijska), s 105 razredi in skupnim številom učencev in učenk 2980 + 693, skupaj 3673. Na I. razred pride povprečno 35 učencev. Po razredih so učenci razdeljeni takole (Število v oklepajih pomeni učence): I. razred: 869 (168); II. razred: 675 (121); III. razred: 619 (132); IV. razred: 522 (114); V. razred: 314 (60); VI. razred: 299 (45); VII. razred: 220 (20); VIII. razred: 155 (33). — Največjo obiskovanost izkazuje I. (humanistična) gimnazija v Ljubljani: 721 (75); nato si sledijo: držav. realna v Ljubljani s 652 (27); II. držav. realna gimnazija v Ljubljani s 630 (77); zas. Škofijska gimnazija v Št. Vidu s 334; mestna ženska real. gimnazija v Ljubljani (6 razredov) s 312; držav. real. gimnazija v Novem mestu s 288 (55); držav. gimnazija v Kranju s 286 (47); III. držav. realna gimnazija v Ljubljani s 279 (66) in držav. gimnazija v Kočevju (letos 6 razredov) s 181 (34) učenci.

— Kakšni so naši klerikalci! Sopotni »Slovenec« piše: Dne 19. februarja objavili dopis, v katerem se obsoja premetite učitelje Avg. Erbežnikove kot malomiselne delo ga. Osana, ki je prišlo na

njeno mesto. Kakor smo se pa prepričali, ga. Osana ni prosila za to mesto, marveč je dobila uraden poziv, da to mesto nastopi. Zahteva, da se Erbežnikova razreši svoje službe vsled bolehnosti, je bila prišla od popolnoma druge strani in ga. Osana z njo ni v nobeni zvezi. Saj tudi za njo ni nobeno prijetno delo, vsak dan hoditi po eno uro po blatni cesti v Soro in zopet nazaj z vlakom v Ljubljano. Tudi se nam je zadržalo, da ga. Osana otrok ne pretepa, kakor je trdil naš poročevalec. Ker nikomur ne mara delati krivice, smo gornje vrstice lejalno zabeležili. — Taki so klerikalci! Najprvo klevetajo in sumničijo, potem napišejo debele uvodnike o »preganjanju« učitelstva, končno »lojalno« pravljajo. Nekritična javnost, h kateri spada tudi g. dr. Šerko, pa čita lažnjive uvodnike in verjame gorostastni demagogiji z »čistilskimi preganjanji«. Seve nima časa razmišljati o podlagi takih uvodnikov ter se podrobno informirati o slučajih, dokler ne pride sam »Slovenec« in se z lastnimi »lojalnimi« izjavami nesmrtno blamira! Živio klerikalna demagogija! Živio nje lakohoverni bravci, predvsem trikratni živio dr. Šerku!

— Radiotelefonski aparat. Po čl. 29 pravilnika o zasebnih radiotelefonskih in telefonskih aparatih se smejo radioaparati prodajati samo takim osebam, katere se izkažejo z dovoljenjem ministrstva oz. poštnega ravnateljstva, da si smejo postaviti prejemni radiotelefonski aparat. Ministrstvo je z odredbo št. 81.333 z dne 15. decembra 1924 odločilo, da se smejo tudi posamični majhni in pritrilni radiotelefonskih aparatov prodajati samo takim osebam, katere se izkažejo z dovoljenjem poštne uprave. Nadale je ministrstvo odredilo, da mora vsak uvaževalec oziroma prodajalec radiotelefonskih aparatov in njih delov voditi seznam prodane radiotelefonkega materiala in oseb, katerim je ta material (aparate in dele) prodal, prepis tega seznama pa koncu vsakega meseca predložiti ravnateljstvu.

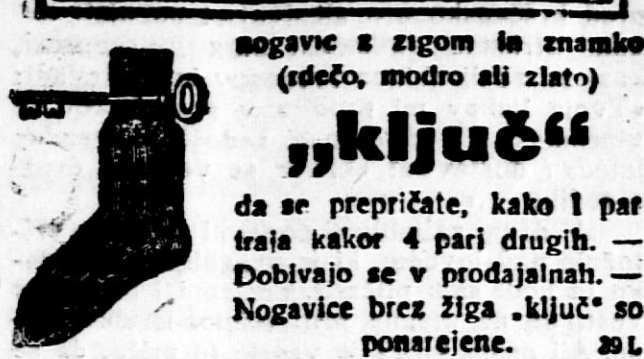
— Zvanje pisarjev II. kategorije. Gospod minister pošte in telegrafa je z odlokom št. 62.479 z dne 3. januarja 1925 na osnovi čl. 4 uredb o razvrstitvi in razporeditvi uradnikov in ostalih državnih uslužbencev državnega reda in v sporazumu s pravosodnim ministrom in pa s fin. ministrom odredil, da se zvanje pisarja, ki je predvideno v 8. skupini I. kategorije in v 3. skupini III. kategorije uvrsti tudi v 4. skupino druge kategorije.

— Iz državne službe. Imenovan je za nadkomisarja pri oddelku socialne politike v Ljubljani vnokleni nadkomisar istega oddelka dr. Mate Suhac; premeščena sta: pomočnik komisarija železniške policije Fr. Petritič iz Dravograda v Gruš pomoč. kom. žel. policije Vinko Trumbič iz Kraka v Dravograd.

— Izpolnjene želje. Z Gorenjskega nam pišejo: Star pogovor, da zima in gosposka ne prizanašata, se je, kakor se vidi, uresnil čil tudi letos. Ko je končno vendarle jel naletavati sneg, si je pri nas na Gorenjskem marsikdo oddahnil. Na tisoče kubičnih metrov lesa leži posekanega po gozdovih na Pokluki, Mežakliji in Jelovici. Lesnim trgovcem, razpečevalcem našega glavnega izvoznega blaga, je pretila velika katastrofa: nevarnost, da jim preko leta ostane les v gorah. V tem lesu je naložen ogromen kapital, ki leži mrtev, ako lesa ni mogoče spraviti v dolino. Transport v dolino pa je mogoče samo, ako zapade sneg. Ako ni snega, mora les čakati na drugo ugodnejšo zimo. Ako je nato leto še mokro, prične gniti in trohniti. Njegova vrednost se znatno zmanjša. Kupec pa izgubi obresti od denarja, ki ga je plačal za les, ker ne more blaga pravočasno prodati. Pri tem je prizadeto tudi delavstvo. Drvarji izgube svoj zimski zaslužek. Posledica je beda v najsiširjih slojih gorenjskega ljudstva, ki se večinoma pozimi bavi s tem poslom. Vsem tem je torej pravkar padli sneg nadvse dobrodošel. Malo kasno je sicer padel, a samo da je. In padlo ga je precej. Ko je po dolinah in v Ljubljani deževalo, je v gorah snežilo pomalo skoraj ves teden in zapadlo je nad pol metra snega, ki je sicer precej moker, vendar pa daje možnost za spravljnje lesa v dolino k žagam. In to je glavni Drvarji in vozniki so pohiteli te dni v gore, da ne zamude niti trenutka, zakaj sneg po svečnici navadno nima dolgega obstanca. Upajmo, da še malo pritise mraz, kar bo v korist lasnim podjetnikom, lesnemu delavstvu in tudi kmetu.

— Pozor pred lovovi v žel. vozovih! Z Dolenskega nam pišejo: Vsak teden se vozijo po enkrat ali celo dvakrat po dolenski železnici trile čudni pičli. So precej razcapani možkarji, stari okrog 30 let, in se bavijo s prav čudnim poklicom, katerega izvršujejo nemotno in celo baje pod kritjem nekega ministerjalnega dovoljenja. Čim vstopi v vagon skupina kmetov, že prične član omenjene družbe sukati malo kroglico in jo skuša pokriti z naprtnikom; ima pri sebi namreč tri naprtnike, ki jih tako dolgo preobrača, da pokrije kroglico. Kmetje postajajo pozorni in se zanimajo za to igro. Med tem se že oglasi nekdo izmed družbe, navidezno tuje, vede se kot neznanec in sukača kroglice. Seveda je to eden izmed troperane detelje. Ponudi stavo, češ da ugame, kje je kroglica. Prvi izgubi stavo, nato stavi ponovno la priliga visoke svote. To traja tako dolgo, da se prične zanimati ostali navzoči, ki spočeta, dokler so male svote, vedno dobivajo. Stava se podvoji, početvori, po osmeri itd. do izredno visokih vsot; dogodilo se je celo, da je stava znesla vsoto do 30.000 dinarjev! Na mah se sreča v igri okrene in največ je naselil prefriganemu sukaču kroglice. Ko je oskubljen prvi, pride na vrsto druga žrtev, in to se ponavlja, dokler se družba ne navleči sh

Kupite 1 mar

da se pripravite, kako 1 par traja kakor 4 pari drugih. — Dobivajo se v prodajalnah. — Nagavice brez žiga „ključ“ so pomarejene. 20 L

pa, kakor se je že dogodilo, ne našenežlo lopova, ki kolikor mogoče neopaženo izgne iz vagona in večkrat v drugem vagonu nadaljuje nepoštenu zabavo. Potniki so že opozorili na te nepridiprave orožništvo, ki pa celo trdi, da jim ne more blizu, češ da imajo dovoljenje za ta posel in sicer od ministrstva. Ljubljanski policiji je stvar že utdi znana. Lansko leto je baje neka taka družba prevzela na Vranskem nekega kmeta za vsa denar, ki ga je dobil za poslovolov. Tudi na veleselju so se pojavili taki pičli, ki pa niso imeli nobenega dovoljenja in so bili poleg tega še žeparji. Mi se za take »spotnike« iz Radičeve republike prav lepo zahvaljujemo. Kdo so ti pičli in kakšno in od kod je dovoljenje, ki štiti te lopove pri obranjanju nalvnege in lahkovernega kmetkega ljudstva. Našejamose, da pridejo lopovi v kratkem pod ključ, kamor edino spadajo.

— Iz Kočevja nam pišejo: Kočevarski »žurnalisti«, ki izdajajo svetovno znani, 3-krat na mesec izhajajoči listič »Gottscheer Zeitung«, očividno ne poznajo ali pa ne priznavajo tiskovnega zakona. Sicer sedi v uredništvu tudi neki doktor prava, toda pozna se, da je bila glavna podlaga za prevratno diplomu v Avstriji svinjska mast. Da se izpitna tvarina nekoliko osveži in gospod v uredništvu o tiskovnem zakonu primerno pouči, bo, kot čujemo, poskrbel državni pravdnik. Zlasti §§ 10 in 11 tiskovnega zakona delata baje kočevskim redakterjem in kronjuristom nepremagljive težkoče.

— Smrtina kosa. Dne 22. t. m. je umrla ga. Roza dr. Kavčičeva roj. Peršin, vdova po pokojnem predsedniku okrožnega sodišča v Novem mestu dr. Kavčiču. Po kejnica je bila dobra Slovenka, ki je živela v vseh krogih medel in spoštovanja. Umrla je v najkrepkejši življenjski dobi 54 let. Pogreb bo v torek 24. t. m. ob 15. iz Kolizejske ulice 12 na pokopališče na Viču. — V soboto je v Središču umrla ga. Marija Majcenovič roj. Vnuk, posestnica in trgovka. Bila je ugledna narodna žena, ki je vžila splošen ugled in spoštovanje v Središču in v vsi okolici. Pogreb je bil danes, 23. t. m. Dne 22. t. m. je umrla v Ljubljani gdnja. Anica Čibeč v ev. mladosti. Pogreb bo v torek 24. t. m. ob 14. iz Rimske ceste 7 na pokopališče k Sv. Križu. — Danes je umrla gdn. Darinka Salberger, gojenka državne trgovske šole, hčerka gos. Mihaela Salbergerja. Pogreb bo v torek ob 16. iz Gosposke ulice 3 na pokopališče k Sv. Križu. — Bodi vsem ohranjen prijeten spomin!

— Mesto venca na krsto Magonokolnega g. Andrija Odlaska sta darovali rodbini M. Drnovšek in V. Rakič. — Podporno mu društvu slepih Din 150.—, za kar se odbor kar najiskrenejše zahvaljuje. — Prijateljsko omizje pri g. Tenenteju nam tudi daruje Din 150 mestno venca na grob umrlega g. Poročnika in r. bina Tenente v isti namen Din 100.— Potrjuje prejem in se kar najiskrenejše zahvaljuje — Podporno društvo za slepe.

— Iz raznih kraljev države. Na Sušaku se je ustrelil 20-letni mladenič Belin, ker so mu roditelji prepovedali ženitev. Težko ranjenega so prepeljali v bolnico. — V Bosni so se v različnih krajih pojavili volkov. Lovci so napravili za volkovi obširno gonjo, a brez uspeha. V Valjevu so neznan storilec vlomil v delavnico mojstra Jagodica ter odnesel raznega blaga in denarja v vrednosti 300.000 Din.

— Nesreča pri streljanju z možnarjem. V soboto 21. t. m. je posestnikov sin Viktor Burger iz Prevoj pri Kamniku streljal z možnarjem v Imovcah. Možnar se je pri streljanju razletel, pri čemer je bil Burger težko ranjen na glavi. Prepeljali so ga v bolnico.

— Grofica-kuharica. V Ostendu je te dni izvršila samomor kuharica Marija Poppe, za katero se je šele po njeni smrti ugotovilo, da je to grofica Salis-Seewis. Grofica je rodem Hrvatka. Vzrok samomora ni znan.

— Iz Bosne. V Mostarju je robil Marko Nikolić lovil ribe. S seboj je imel večjo količino dinamita. Pri ribolovu je neprevidno vrzel gorečo cigareto v dinamit, ki je eksplodiral in ga popolnoma raztrgal. — V Sivu v Dalmaciji je 25-letni Stipe J. zlorabil neko 15-letno deklico. Bil je aretiran ter izročen sodišču.

— Smrt v plamenu. Iz Subotice poročajo. V petek zvečer je izbruhnil v stanovanju vdove Teleki velik požar, ki je zahvel tudi eno človeško žrtev. Vdova si je kupila popoldne steklenico bencina, katerega je hotela uporabiti za mažo nog. Iz neznanega vzroka pa se je bencin vnel in trenutno je bila vdova v plamenih. Sosedje, ki so prihiteli na pomoč, so našli vdovo že mrtvo. Zgorela je skoraj popolnoma.

— Dva Rusa zaklala zakonsko dvojico. Te dni sta bila v svojem stanovanju v Vranju banli zaklana Jovan Stevanović in njegova žena Danica. Kot zločinca je policija prišla Rusa Petra Koriljeva, komisarja ruske bolnice in Toma Mazarenka, bolniškega kuharja. Koriljev je v bolnici ponesel 25 tisoč dinarjev in je Stevanovića prosil, da mu posodi to vsoto. Ker mu ta prošnje ni izpolnil, sta oba Rusa odšla v Stevanovićevo stanovanje ter ga zaklala, nato pa še njegovo ženo. Morila sta bila izročena sodišču.

Iz Ljubljane.

— Poroka. Dances, v ponedeljek, se je poročil na Bledu g. Rajko Turk, šef spedijske trdnice Josip in Rajko Turk v Ljubljani, z gdn. Milo Mlakarjevo iz znane, ugledne, narodne, rodoljubne hiše iz Vodmata. Gosp. ženin P. jko je znan narodni delavec in navdušen Sokol, ki je zastvil vse svoje moči za zgradbo sokolskega doma na Taboru. — Bilo srečno in sokolski zdravol

— Zmeda radi novih ulic. Pišejo nam: Serija novokrščenih kakor tudi prekrščenih ulic je že leto dni se brez orientalskih tablic, zato tudi nove hiše brez števil, Klerikomunisti so sfabricirali cel register imen, pošil, sodnji in privatnikom pa napravili nepotrebna pota in brezuspešno iskanje. Table z napisi in številke so šele v delu, toda predno jih Ljubljana dobi, bo poletje tu, ker ima trdnica prevleč dela, Sicer pa bi bil klerikomunistični režim lahko dal izvršiti vsaj polovico tudi pri kakih domačih tvari, ki bi bila delo gotovo tudi ceneje izvršila! Ti ljudje so na vseh koncih in krajih »gospodarili«, da se svet kar za glavoprijemlje, najbolj pa seveda — davkoplačevalci!

— Slavčeva maskarada. Sroč se je vršila v veliki dvorani hotela »Union« tradicionalna in popularna »Slavčeva maskarada«, ki je privabila nebroj gostov in plesalcev ter je bila ena najsijsajnejših prireditev letošnje sezone. K temu je mnogo pripomogel spreten aranžma prireditve. Dvorana je v modernem stilu kar najrazkošnejše dekorirana, spredaj dva velika umetno poslikana stola, v ozadju sonce, na straneh karikature predpusta itd. V močni raznobarvni luči, je dvorana odsevala v vseh nijansah. Poskrbljeno je bilo v polni meri tudi za slastne prigizke, kakor so prišli i žejni na svoj račun. Dekoracije, elektrotehnična dela, slikarja in vse drugo je oskrbel član pevškega zbora g. Hubad. Številno pestrih, lepih bizarnih mask je bilo zelo veliko. Predvsem so prevladovali pierotti, bajaci, Španjolci, bajaderke itd. opazili pa smo tudi nekaj par mičnih rokokoo-figur. Originalnosti maske razen izbornih komikov Pat in Patachona ter indijskega maharadže in njegove družice (zelena kostuma), ni zaznamoval. Prireditve je posetilo tudi več odličnih predstavnikov raznih oblasti, korporacij in društev. Sprevod mask je bil kot že omenjeno zelo pester, po obhodu pa se je razvilo plesno rajanje, ki je trajalo v zgodnje jutranje ure. S to prireditvijo si je Slavčeva maskarada še bolj utrdila svoj renome, pevsko društvo »Slavec« pa ima za znamenovit lep gmoten in moralen uspeh.

— III. primorski ples. ki se je vršil v soboto v Narodnem domu, je potekel prav animirano. Udeležilo se ga je izbrano občinstvo s skoro polnostevilnimi primorskimi rodbinami ter prijatelji neodrešenega Primorja. Pokroviteljstvo nad plesom je prevzela ga. Milena dr. Žerjavova. Sodeloval so dame Kluba Primork. Ples je trajal do ranega jutra. Čisti izkupiček bo dobrodošel akademikom iz Primorja.

— Adaptacijska dela za prodajalno mestne elektrarne se v pritličju bivše Gallete hiše nadaljujejo. Prodajalna bo opremljena z vsemi elektrotehničnimi predmeti in otvorenja še to pomlad.

— Stavbe ob Dnaški cesti in na Ljubljanskem polju. Ker so cene stavbiščem ki leže izven mestnega pomeirja zadnji čas znatno padle in zato dokaj ugodne, je že par parcel kot skupna stavbišča nakupljenih. Računati se sme, da bo letos ondi zgrajenih troje do petero pritličnih stanovanjskih hiš.

— Strojarna mestne električne centrale se to pomlad s prizidkom poveča in razširi. Tozadevni načrt je že izdelan.

— Lastniki psov se opozarjajo, da morajo letošnje znanke svojih psov prijaviti v svrhu točne razvidnosti v mestnem popisovalnem uradu na magistratu. Galetova hiša, II. nadstropje, soba št. 46. Istotam je treba tudi popisati vsakega psa, ki je došel v mestno območje.

— Zdravstveno stanje mesta Ljubljane. Zdravstveno stanje mesta Ljubljane v času od 15. do 21. februarja zaznamuje tole statistiko: Umrla je 31 oseb, 16 moških in 15 žensk. Smrtni vzroki: ošpic 3, jetika na spilih 4, druge oblike jetike 1, rak in druge novotvorbe 4, bolezni na srcu 4, pljučnica 1, druge bolezni na spilih 2, krčenje jeter 1, starost 5, smrt vsled nezgode 1, druge bolezni 5. Med tem časom se je rodilo 38 otrok 20 dečkov (2 mrtvoroi) in 16 deklic. Naznanjene nalezljive bolezni: škrlatinka 1, ošpice 14, dušijvi kašelj 1, šen 1 slučaj.

— Organizacija strotnih in stavbenih tehnikov v Ljubljani je imela svoj letni obč. zbor dne 1. februarja. Na tem občnem zboru se program delovanja organizacije ni nič izpremenil, pač pa se je izvolil novi upravni odbor: predsednik: Miroslav Zupan; podpredsednik Ferdo Čermak; I. tajnik Milan Sever; II. tajnik Ludvik Turk; blagajnik Otmar Ogrin; knjižničar in gospodar: Ivo Trompelj; odborniki: Stanko Potočnik, Ludvik Trček; namestniki: Gabrijel Plrc, Rudolf Gale. Načelniki strojne sekcije: Ludvik Turk; načelnik stavbne sekcije: Angelo

Battellino. Eventualne dopise naj se blagi volji poslati na naslov Milan Sever, gradb. nadz., Dunajska cesta 17./II. 419—n — Marcel Clampi, eden najslavnejših francoskih pianistov priredi v petek 27. t. m. v Filharmonični dvorani svoj klavirski koncert s sledečim sporedom: 1. Schumann: Fantazija op. 17; 2. a) Ravell: Alborada del Gracioso, b) Faure: Darkarola, c) Debussy: Veseli otok; 3. Franck: Preludij, koral in fuga; 4. Chopin: Balada, Mazurka, Poslednji valček; 5. Liszt: Legenda sv. Frančiška Pavlanskega. Sedeži so v predprodaji v Matični knjižarni. 418/n

Iz Celja.

— c »Veronika Deseniška«. V petek zvečer so v našem mestnem gledališču v drugi uprizorili Zupančičevo tragedijo »Veronika Deseniška«. Igra je, kakor prvič tudi to pot dosegla na našem odru velik uspeh. Igralo se je izborno in gledališče je bilo zopet razprodano.

— c Zaplenjena je bila tudi sobotna številka »Cillier Zeitung«. To je v enem tednu že druga konfiskacija. List piše zadnje čase tako, kakor je v prošlih avstrijskih časih pisala njena prednica »Deutscher Wacht«.

— c Porota. Za prvo porotno zasedanje so doslej razpisani sledeči slučaji: 2. marca Fran Podlessek, umor in Franc Jesenek, uboj; 3. marca: Fran Koštomal, uboj, Martin Kamenšek, uboj. Razpisanih je še nekaj slučajev.

— c Snežilo je v noči od sobote na nedeljo ter v nedeljo po naših krajih. Padlo je posebno po hrihah precej snega. Sneg pa je moker in ga bodo prvi solnčni žarki hitro spravili s poti.

— c Predpustnih zabav imamo letos v Celju obilno. V soboto se je vršila v Celjskem domu maskarada »Svobode«, v nedeljo je bila v Narodnem domu običajna Sokolova maskarada, za pustni toek pa ste napovedani še pustna veselica invalidov v Nar. domu, ter maskarada Olepševalnega društva v Celjskem domu.

— c Športni klub Celje je imel v četrtak zvečer v hotelu »Balkan« svoj občni zbor, ki je bil povoljno obiskan. Funkcionarji so podali poročila o delovanju društva v minulem letu. Iz poročil je bilo razvidno lepo napredovanje. Izvolil se je nov odbor s predsednikom dr. Al. Goričanom na čelu.

MENIHOVA SKRIVNOST

Magdo Senja

Danes, ponedeljek, torek, sredo

V KINO IDEAL

Iz Maribora.

— m Težka nesreča. Monter Rudi, zaposlen pri mestnem električnem podjetju je v soboto jutraj na Koroščevi ulici pri opravljanju montažnih del zašel preblizu električnega voda, ki ga je težko poškodoval. Prepeljali so ga v mariborsko bolnico.

— m Občni zbor prostovoljnega gasilnega društva v Razvanjih. Na občnem zboru prostovoljnega gasilnega društva v Razvanjih, ki se je vršil pretekli teden, je bil izvoljen tale odbor: za načelnika Anton Zohter, za njegovega namestnika Fran Korošec, dalje odborniki Grašič, Slega, Ledinec, Germ in Mihael Katz.

— m Prošnja poštunemu ravnateljstvu. Iz Pesniške doline nad Mariborom nam pišejo. V narodnem oziru zelo važna Pesniška dolina, ki meji na severu in zapadu ob Avstrijo, je glede poštinih zvez slabo preskrbljena. Splošno pa se govori, da se namerava stanje še poslabšati. Za ves ta obmejni kot ki obsega župnije Sp. Sv. Kunigundo, Zg. Sv. Kunigundo, Sv. Jurij in Svečino, je pošta v Zg. Sv. Kunigundi, kjer je nekako središče ob glavni cesti. Sedaj pa se poštarica možl, a ker pri Zg. Sv. Kunigundi ni dobili za zakonska pripravna stanovanja, dela na to, da bi se zaradi nje premestila pošta k Sv. Jurju, ki je v stranskem kotu blizu Avstrije, daleč od glavne ceste in vsega prometa. Upamo, da poštna direkcija ne podredi potrebe cele Pesniške doline koristi ene osebe, temveč naj raje premesti poštarico v kak kraj, kjer bo našla gnezdo za zakonsko življenje, nam pa naj pošlje samca ali samico ter pusti poštni urad pri Zg. Sv. Kunigundi, oziroma še kje blizu ob glavni cesti. Ako bi se upošteval promet in važnost obmejnih postojank, bi se morala sploh ustanoviti še ena pošta v Svečini, kjer je močan oddelek obmejne fin. kontrole, 3-razredna šola, graščina itd. Tam bi vsekakor morala biti brzoljavna ali telefonska postaja. Ako pa se more napraviti kaj novega, naj se vsaj dosedanji poštni urad pusti pri Sv. Kunigundi Zr., ker je tega prebivalstvo že vajeno. Obnem prosimo poštno direkcijo, naj odredi prihod vsakodnevne pošte tako, da se bo raznašala še istega dne po celem okolišu.

Strašen zločin

je izvršil nekdo, kjer je umoril na stotine živih bitij. Zasledovalo se ga je dolgo časa. Sedaj se je na posrščilo ga najti in sicer na Poljanski cesti 12 v Ljubljani pod naslovom »KONCESIONIRANI ZAVOD ZA UNIČEVANJE ŠČU KOV PODGAN IN MIŠI« 155T

Jugoslovansko društvo za zaščito vjerovnika u Zagrebu, Sudnička ul. 1

ki ima svoje tajništvo v Beogradu, Balkanska ul. 16-a, Sarajevu, Aleksandrova ul. 41 in Ljubljani, Anton Knezova ul. 3 se je preselila

v Zagrebu v Sudničko ul. 1, II. nadst. 548

kjer vrši dosedanje posle t. j. poravnave, inkaso, pravne svete ter daje informacije

Gospodarstvo.

Češkoslovaški izvoz v januarju 1925.

Državni statistični urad je objavil v soboto podatke o češkoslovaškem izvozu v januarju. Iz celotnih podatkov je razvidno, da je letošnja zima zelo ugodno vplivala na izvoz. Vrednost izvoza je dvakrat večja, nego v januarju 1924. V primeri z decembrom je uvoz sicer nazadoval, ali ta pojav ni nič slabega, ker je december za izvoz sploh najprikrajnejši mesec. Vrednost izvoza je znašala v januarju 1.506.966,077 Kč; od tega odpade na izvoz v carinskem seznamu 74.352,243 Kč. Lani je znašal uvoz v februarju samo 800.273,845 Kč, od tega je odpadlo na izvoz v carinskem seznamu 25.999,453 Kč. Največ je izvažala Češkoslovaška sladkorja in sicer za 298.644,469 Kč, čim je znašal izvoz sladkorja lani v januarju samo 99.174,825 Kč. Po decembrskem rekordu v izvozu sladkorja, ki je znašal 508.681,010 Kč, pomeni januarski izvoz nazadovanje. Vrednost izvoza volnenega blaga in pletenin je znašala v januarju 216 milijonov 627,863 Kč, kar je v primeri z decembrskim izvozom sicer manj, vendar lahko rečemo, da se drža izvoz tega blaga na povprečnem nivoju mesečnega izvoza v lanskem letu.

Vrednost izvoza premoga in lesa je znašala 163.345,352 Kč, v decembru pa 216 milijonov 226,811 Kč. Od tega odpade na les in drva 90.771,498 Kč, na premog pa 72 milijonov 573,854 Kč. Stekla in steklenih izdelkov je izvozila Češkoslovaška v januarju za 104.855,777 Kč, papirja in papirnatih izdelkov za 30.114,686 Kč. Ta vrednost se zelo približuje vrednosti lanskega rekorda v decembru, ki je znašal 27.703,213 Kč. Vrednost izvoza železa in železnih izdelkov je znašala 68.102,126 Kč, usnja in usnjenih izdelkov pa 29.158,867 Kč.

O emisijskih bankah.

Evropa se bliža polagoma, toda sigurno normalnim finančnim razmeram. Nemčija, Avstrija, Poljska, Danska, Madžarska in Angleška so že likvidirale novčani problem. Tudi v Franciji in Belgiji so že na tem, da uredijo finančno življenje po vzoru omenjenih držav. Navzlic vsemu prizadevanju, da se gospodarski organizem otrde zlatu, se to plačilno sredstvo zopet pojavlja na areni mednarodnih financ. Prva med evropskimi državami se je vrnila Nemčija k zlati valuti. Zedinjene države so pošiljale zadnja leta največ zlata v Indijo. Zadnje leto je pa nemška državna banka najboljše odjemalce ameriškega zlata. Vsaka njena bilanca izkazuje nov porast zlatne rezerve. S porastom zlatne rezerve se širi sistematično tudi obrok novčane državne banke. Od decembra dalje nadomestuje državno marko fikcija re "ne marke". Njeno kritje v zlatu je znašalo dne 13. januarja 48 % in če priletimo še tuje devize, dobimo približno 65 % kritja. Fantastično nemško štetje je prišlo do polne veljave celo v težki krizi, ki jo je preživela Nemčija pod radikalno sanacijo svojih financ. Hranilnice in privatne banke izkazujejo neprestano naraščanje vlog. Vendar pa je pomanjkanje gotovine v Nemčiji veliko. Velika industrijska podjetja si na vse načine prizadevajo zvišati obratni kapital potom kreditov in posojil v inozemstvu, zlasti v Ameriki. Novčanik in kovane denarja je zdaj v Nemčiji v prometu za okroglo 4 milijarde zlatih mark. Novčanice, čijih ekonomske funkcije so mobilizirane potom eskompta in reeskompta na kredit, ne morejo popolnoma doigrati svoje vloge. Državna banka je zato znižala eskomptne obresti na 8 %, toda skrb za zlato rezervno ni dopuščala, da regulira potom eskompta tudi kredit.

Angleška skuša v svoji finančni politiki spraviti funt na zlato pariteto. (1 funt = 4,86 dolarja.) Najprej potom deflacije (1. 1920.), potem pa potom finančnih in gospodarskih ukrepov. Mislija ravnatelja Bank of England v Ameriki je imela poleg drugega tudi ta namen, da pridobi ameriške finančnike za sanacijo angleškega funta. Že več mesecev vidimo, kako angleški funt na pram dolarju pada. Angleški finančni krogi vidijo v tem posledice skakanja cen v Ameriki. Kupna moč dolarja, oziroma zlata je padla v primeri z 1. 1914. za 3/4. Indeks potrativ je bil v Ameriki 160. Vzrok labilnega položaja angleškega funta moramo iskati v slabem stanju angleške industrije. Po vojni se je namreč mnogo držav osvojilo odvisnosti od angleške industrije, ker so ustanovile svojo nacionalno industrijo. In zato preživlja angleška industrija po vojni akutno krizo.

Kar se tiče obtoka novčanice, ima Bank of England drugačen režim, nego kontinentalne režijske banke. Emisijski novčanik je omejen na 20.000.000 angleških funtov. Te svote državna banka ne sme prekažati, razen z emisijo novčanice proti zlatemu ekvivalentu. Vendar pa je izdala država poleg novčanice Bank of England v obtoku še za 300.000.000 funtov takozvani currency notes. Navzlic neizpremenjenemu obtoku eskomptov se je kovinska podlaga angleške državne banke v primeri z lanskim letom zvišala. Vprašanje svobodnega trga za promet z zlatom, ki je zdaj v Angliji na dnevnem redu, je zvezano z eskomptnim odstotkom. Utemeljena je bojazen trgovskih krogov, da se bo morala eskomptna mera zvišati, če hoče država spraviti funt na zlato pariteto.

Francija je bila pred vojno upnica sveta in je veljala glede izbornih financ za eno najsolidnejših držav. Po vojni se je njen položaj temeljito spremenil, da si zmagala. Tudi njeni gospodarski krogi si na vse načine prizadevajo, da obnove normalno finančno življenje, ali doslej država še ni našla načina, kako rešiti denarni problem. Bilanca Banque de France z dne 22. januarja 1925 izkazuje 5.545.000.000 zlate podla-

ge. V srebri ima državna banka 304.284.000 frankov. Terjatve v inozemstvu znašajo 573.742.000 frankov. Proti tem postavkam znaša obrok novčanice 40.601.000.000 frankov. Maksimum novčane emisije je določen na 41 milijard. Glede inflacije je ministrijski predsednik Herriot izjavil v parlamentu, da ji odločno nasprotuje. Vlada je v sporazumu z državno banko ukinila vse potrebnosti, da do inflacije pride. Dasi se je ob tok novčanic v primeri z lanskim letom zvišal za okroglo 2.300.000.000 frankov, vendar lahko smatramo, da je kulminacijska točka emisije že preokračena in da letos ne pridejo v promet nove novčanice. Državni proračun za tekoče leto je uravnotežen. Dolg države N-rodni banki znaša 21.400.000.000, bančne vloge 1.950.000.000 frankov. Eskomptna mera, ki je znašala 1. 1923 5 %, se je zvišala s padcem franka na 5 1/2 %, potem na 6. v decembru 1924 pa na 7 %.

—g Hmelj. 55 poročilo Hmelj. društva za Slovenijo. Zatec, CSR, 19. febr. 1925. Že v zadnjem poročilu smo javili, da se je zopet oživila hmeljarska kupčija, kar velja tudi za ta teden. Prodanih je bilo 300—400 stovov hmelja srednje kakovosti po 3900—4000 Kč za 50 kg. Za prama se je zahtevalo do 4200, vendar ni prišlo do kupčije. Danes je cena za hmelj 3900—4200 Kč za 50 kg. Cene so torej pridobile od spodaj gori 100—150 K. Povpraševanje je enako ponudbi. —Prima tranzitnega hmelja se je prodalo 100 stovov po 2500—2700 Kč za 50 kg. —Pri se mirnem prometu je končno razpoloženo zelo čvrsto — cene se pa polagoma dvigajo.

—g Število delavcev v naši industriji. Organi delavskih inspekcij so pregledali lani 1793 industrijskih podjetij, v katerih je zaposleno skupno 175.607 delavcev. Od teh je bilo 25.636 žensk in 149.971 moških.

—g Elektrifikacija Slovenije napreduje. Elektrifikacija Ptujja ugodno napreduje. Glavni kablji so že položeni in zdaj se vrši instalacija po hišah. Kakor stoji stvari sedaj, dobi Ptuj električno razsvetljavo že koncem marca. Električni tok bo dajala centrala na Fali.

—g Zadrutništvo v Sloveniji. Lani je bilo ustanovljenih v Sloveniji 57 novih zadrug, in sicer 13 kreditnih, 9 za elektrifikacijo, 4 za agano reformo v Medjimurju in 14 raznih. Veliko število novostanovljenih zadrug za elektrifikacijo je dokaz, da elektrifikacija Slovenije dobi napredovje. V letu 1924. je prenehalo poslovati 30 zadrug, in sicer 10 konzumnih, 7 obrtniških, 5 živinskih, 4 kreditne in 4 r.

—g Kako je treba nalagati seno, slamo itd. Na temelju priporočil od strani železnice se opozarja vsi zainteresirani, da vsina na vagon nатовorjenega sena, slame itd. ne sme preokračati sledeče mere: na proгах železniške direkcije v Subotici, Zagrebu in Ljubljani 4,65 m nad zgornjo površino platforme, na proгах beogradske direkcije pa 4,30 m. Za pošiljate v Avstrijo, Češkoslovaško in Madžarsko znaša ta vsina 4,65 m, v Italijo 4,30 m, v Nemčijo 4,30 m.

—g Trg umetnih gnojil. Tendence je precej živahna. Največ se povprašuje po superfosfatu, gipsu in kalijevi soli. Superfosfat je padel v ceni za 5 Din pri 100 kg, čim je kalij sol poskočila za 10 Din. Na domačem trgu notirajo: apneni duših 330 Din všteti vreče, 10% kalijeva sol 160 dinarjev, 17—18 % Thomasova žlindra 130 do 140 Din, všteti vreče, 16% superfosfat izdelka Danice 100—106 Din za 100 kg, všteti vreče brutto za netto dostavljeno na postajo naročnika, gips »Sana« kot umetno gnojilo 3000 Din za vagon franko postaja nakladanja.

—g Tarifiklometrom. Pod tem naslovom je izdal višji kontrolor državnih železnic v Osijeku Ljudevit Kerchlechner važno pomožno knjigo za izračunavanje kilometrske oddaljenosti od vseh postaj v naši kraljevini v vseh relacijah, na podlagi katere se določa najcenejša vozarina za blagovni promet. Knjiga je izdana s podporo trgovske in obrtniške zbornice v Osijeku in obsega poleg kilometrskih kazal tudi vse važne informacije splošnega pomena za železniški promet in je vsled tega v kaosu tarifnih predpisov, ki veljajo v naši državi, za vse poslovne kroge za kalkulacijo prevoznih stroškov vrlo dobro došel pripomoček, ki ga vsem zainteresiranim najtopleje priporočamo. Stane 200 Din in se naroča direktno pri avtorju.

—g Fašistiški štrajki. Iz Busto Arsizio poročajo, da je 1500 zidarjev pričelo štrajkati radi spora gospodarskega značaja. Posredovanje fašistovskih sindikatov za poravnavo se je izjalovilo. Na to so delavci proglasili štrajk do skrajnosti. Tudi neapeljski delavci v mlinskih vpišani v fašistovski organizaciji, štrajkajo. Tu pa se pričakuje skorajšnja poravnava spora.

—g Zlato za Švico. Iz Newyorka je odšla 18. tm. pošiljatev zlata v vrednosti 300 tisoč dolarjev v Švico.

—g Surova svila. Iz Milana poročajo 20. tm. V sled znatnih nakupov zadnje dni na tukajšnjem tržišču na ameriški račun so poskočile cene surove svile za 10 do 20 lir pri kilogramu. Naročila iz Amerike prihajajo še, zato ni izključen nov naraščanje cen.

—g Finančne težkoče avstrijskih dežel. Na Dunaju so zborovali deželni glavari in finančni referentje avstrijskih dežel pod predsedstvom zveznega kancelarja v svrhu, da bi se dosegel sporazum med zvezo in deželami v finančnih vprašanjih. Dežele izkazujejo za leto 1925. nastopne deficite v svojem gospodarstvu: Gor. Avstrijska 36 milijonov, Solnograška 33, Štajerska 178, Koroska 21, Tirolska 27, samo Predarlška krije svoje finančno poslovanje in je aktivna. Nižje Avstrijska si je pomagala za januar in februar s provizorijem in dunajsko mesto izkazuje deficit 983.517 milijonov. Do sporazuma in izravnave v deželnem gospodarstvu na omenjeni konferenci ni moglo priti. Pravijo, da deluje sanacijska akcija prepogost.

To in ono.

Proč s kokainom!

Kokainizem je neprimerno opasnejša bolezen, nego alkoholizem. V fliših naštetim čisto na poročila o kroničnem zastrupljenju s kokainom, torej o kokainizmu, ki ga poznamo s kulturno-socialnega stališča, iz sodne prakse, rodbinskih tragedij in gospodarskih katastrof poedincev kakor tudi celih podjetij. Ne manjka nam tudi popularnih razprav o tej bolezni, v katerih pa ne najdemo podrobne razlage o tem, kako zaostan je navadno konec te moderne strasti. Nepoučni citateli si utegne ustvariti napačno predstavo o kokainu v tem smislu, da gre za nekako »čudodelno« sredstvo, ki pomaga človeku pri vsakdanjem fizičnem ali celo umstvenem delu. Mnogi mislijo, da kokain pospešuje telesne in duševne funkcije. Seveda je to naziranje napačno. Domačini v državi imko so sicer od pametneke do prihoda Špancev zvečili kokove liste, toda to je izjemni slučaj, kajti moderen človek vdihava čisti kokain. Ne glede na to, da velja kok (rastlina, čije listi vsebujejo kokain) med južnoameriškim domačinom za dar vsegačnega božanstva, si moramo biti Evropejci na jasem, da je kokain strup. To je ravna fiziološka istina.

Kdor se ni postal žrtev tega sovražnika zdrave človeške družbe, se po prvih vdihavanjih kokaina niti ne zaveda, da je že v njegovih krempljih. Posledica dvakratnega ali trikratnega vdihavanja je nekaj nemir v organizmu, lažje ali težje banalne zastrupitve, glavobol, težko dihanje in naglo utripanje srca. Žrtvi se zdi na prvi mah, da kokain ni vreden, da bi ga človek tako drago plačeval. Toda organizem zahteva nove doze in če si človek še prvočasno ne pomaga, je nesreča že tu. Prvotna doza ne zadostuje več, organizem zahteva vedno več in več. Kadilec se zadovolji s svojimi šestimi pipami ali 15 cigaretami in doživi čil in zdrav do 80 let. Vse drugače je s kokainistom. Umetnik, pisatelj ali pesnik lahko dela tudi če ga ima malo pod kapo, ni pa znano, da bi bil kdo dovršil kako delo trajne vrednosti pod vplivom kokaina. Ko se človek po omotici zave, je briko razočaran. Patologično naplivena veličina se spremeni v depresijo in zaničevanje samega sebe.

Kokain je torej samo nepotrebno breme. Res je sicer, da čuti človek takoj po vdihavanju, kako ga prijetno hladi, toda to so le škodljive posledice kokaina za živce. In če čuje kokainist v omotici nenavadne zvoke zvonov in trobent ali glasove nadnaravnih bitij, lahko pripiše vse to paraliziranih višjih nsihičnih funkcij. Slične halucacije povzroča kokain tudi v barvah ali predmetih. Žal je to samo kratko prehodno stanje, ki mu vedno sledi duševna in fizična depresija. Kokainist se zde cigaretni ogorki kače, ki ga od vseh strani napadajo in pikajo. Žrtev kokaina je prepričana, da jo sovražniki neprestano preganjajo. V čestnem pometu vidi stražnika, ki zasleduje tatove ali prodajalca kokaina. V mimoidočih vidi tatove, ki strežejo bogatim po življenju. To nenormalno stanje se stopnjuje do skrajnosti in čisto se pripeti, da se začne kokainist v nepopolnem strahu in grozi braniti in odbijati dozdnevne sovražnike. Tako lahko postane nevaren svoji okolici. Nesrečna žrtev izgubi kmalu tudi moralno ravnotežje in začne intelektualno propadati. Za kokain prodajo, rodbino, ponevri državni denar, krađe in konča svoje življenje v zaporu ali v norišnici. Kokain je strup, ki začasno draži in razburja živce, toda posledice so usodne zlasti za osrednje živčevje in njegov mehanizem. Bolnik peša duševno in telesno.

Edino zanesljivo sredstvo proti temu strupu je zdravo telo, zdrava duša in pamet. Tam, kjer tega ni, kjer je volja prešlaba, da bi se borila proti temu škodljivcu, mora nastopiti državna oblast. Tudi ameriška prohibicija je v zvezi z naraščajočim kokainizmom. Po vojni okroža ta epidemija Francoze in Angleže, zadnje čase pa tudi Nemce. Bliža se torej nam in zato moramo biti oprezní.

Vsemirje ni neskončno?

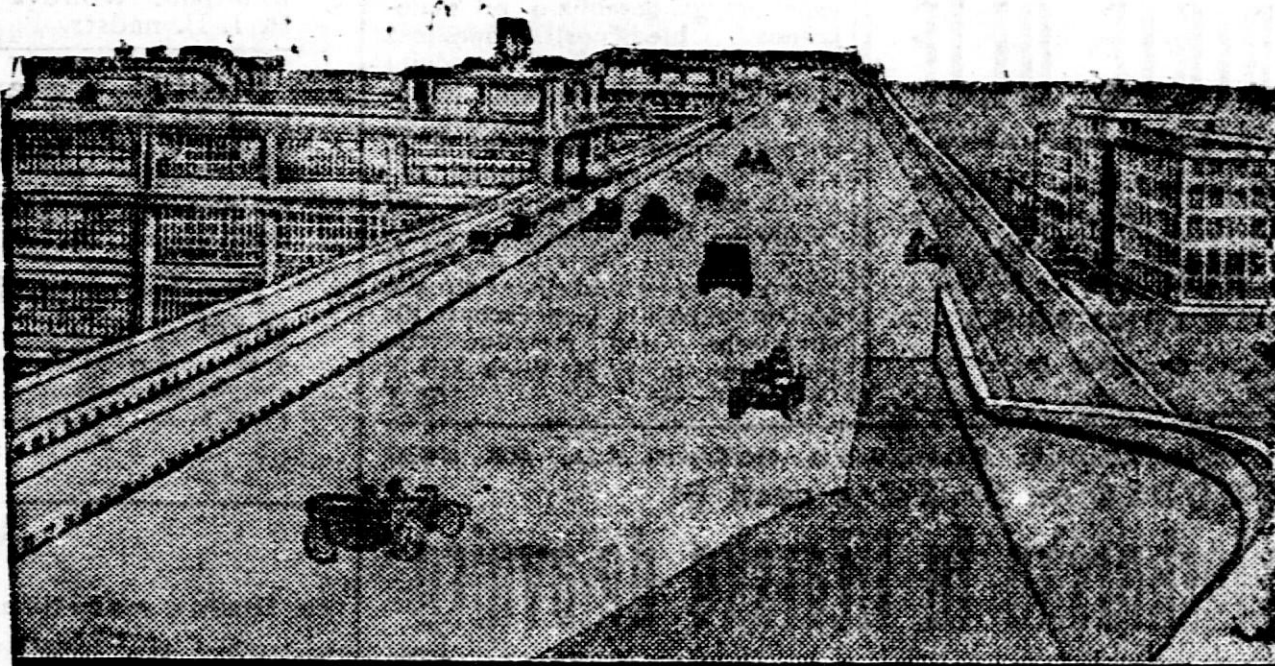
Največje presenečenje v Einsteinovi teoriji je bila ugotovitev fakta, da vsemirje ni neskončno, kakor so trdili doslej astronomi. Einstein uči, da je vsemirje omejeno, da je mogoče njegov obseg in celo njegovo maso izmeriti. Zadnje čase sta se lotila tega košljivega problema znana astronomna Archibald Henderson, profesor astronomije na univerzi v Karolinu in J. J. Jans, znameniti astronom observatorija v Greenwichu. Oba učenjaka sta prišla do istega zaključka kakor nemški astrofizik. Že deset let se pečata s problemom, da-li je vsemirje neskončno. Henderson trdi na temelju svojih kozmoloških opazovanj, da znaša premer vsemirja deset milijonkratno razdaljo zemljo od sonca. Razdalja naše zemlje od sonca znaša kakor znano 130.000.000 km. Če pomnožimo to število z 10 milijoni, dobimo ogromno število, ki jo človeški razum sploh ne more dometi. Do sličnega zaključka je prišel tudi londonski učenjak Jins. On razlaga svojo trditve z nastopnim primerom. Sodobna astronomija uporablja teleskope z različno velikimi lečami. Jins pravi, da bi moralo število zvezd, ki jih opazuje astronom s pomočjo teleskopov, naraščati v pravilnem razmerju z velikostjo leče dotičnega teleskopa. Če bi bil nebesni sklon res neskončen. S prostim očesom vidimo 3000 zvezd. Skozi teleskop z lečo čije premer znaša 2 1/2 cm, bi morali videti 100 tisoč zvezd, z desetkrat večjem teleskopu 100 milijonov zvezd itd. Poizkusi so pa pokazali, da to naraščanje števila zvezd ne gre po načinu, ki bi pričal, da je vsemirje, res neskončno. Jins torej sklepa iz tega, da vsemirje ni neskončno. On naštevja 1.500.000 nebesnih teles. Naravno, da od-

govarja to število samo sliki, ki jo nudi nebesni očem nas zemljanov. Morebiti bi prišli na kakem drugem planetu do drugačnih rezultatov.

Vsekakor pa je dosegla znanost na polju astronomije velik uspeh. Od najbolj oddaljene zvezde, ki jo poznajo astronomi, rabi svetloba navzlic ogromni hitrosti, s katero se kroži v vsemirju, 200.000 let, da pride do naše zemlje. Še dalje v mračnem prostiranju vsemirja so zvezde takozvane Rimske ceste ali Mlečne poti. O oddaljenosti teh zvezd lahko učenjaki samo ugibajo. Tu govori znanost o legijonih svetlobnih let. Zanimivo je, da se računi Hendersona in Jinsa o premeru in obsegu (velikosti) vsemirja ujemajo z Einsteinovimi. Po Ein-

steinu znaša premer vsemirja 100 milijonov svetlobnih let. Svetloba se širi, kakor znano s hitrostjo 300.000 km na sekundo. Svetlobno leto je torej dolgo 10.000.000.000 km. Po Einsteinovi teoriji je treba pomnožiti to število s 100.000.000; po Hendersonovi pa s 130.000.000, da dobimo premer vsemirja. Ta razlika ne igra velike vloge, če jo primerjamo z ogromnimi številkami.

Tako je človeški um vsaj teoretično izmeril vsemirje. Pustimo astronomom njihovo veselje in priznanje čisto odkrito, da je za navadnega zemljana popolnoma vseeno, da-li znaša premer svetovja toliko in toliko kvadrilijonov kilometrov, ali pa je neskončen. Razumeli tega itak nikoli ne bomo, kaj pomenijo take ogromne razdalje in kako neznatni smo ljudje skupaj z zemljo v primeri s svetovjem.

DIRKALISCE NA STREHI. Na strehi znane tvornice avtomobilov »Fiat« v Ligornetto pri Turinu so napravili dirkališče, široko 24 m in dolgo 1 km, kjer preizkušajo nove avtomobile.

Solčne pege zakrivile vojno.

To trditve je navedel abé Moveux, znani astronom in ravnatelj observatorija v mestu Bourges. Poleg tega zbujala pozornost njegovo opozorilo, da bomo v letu 1928. zopet doživeli veliko svetovno vojno. Dobri abé se opira na teorijo, da je vpliv solnca in solčnih peg na duševno ravnanje narodov, kakor posamičnikov zelo velik. Že leta 1910. je abé v Bruslju izdal opomin na vse vlade Evrope ter jih opozoril, da preti svetu od leta 1914. do 1918. velika nesreča. Na podlagi njegove teorije so imela motenja v solncu, ki so se nam zdeli kot solčne pege, ne samo občutljiv vpliv na vreme, temveč so vplivala tudi na živčevje človeka. Tudi med potresi in delovanjem solnca obstoja zveza, kakor tudi solnce v splošnem regulira vreme. Vročina, elektrika in magnetizem so vplivi istih vzrokov, motenja v solnčnem sistemu. Abé zatrjuje, da je znašel formulo, na čije temelje je vsak potres v zadnjih 22 letih napovedal že naprej. Po 33 ali 35 letih je solnce vedno na višku svojega vpliva, kar se odraža v naših klimatičnih razmerah. Naš organizem je pod vplivom električnih tokov, izhajajočih iz solnca. »Opazoval sem da je mnogo oseb v trenutkih magnetične krize bolj razdražljivih. Ti neznani vplivi so večkrat vzrok različnim bolezenskim pojavom. Od leta 1860. dalje, ko je prišel Moveux s svojimi opazovanji, so perijode solnčnega in svetovnega miru vedno soglasne. Vzroki vojsk so bili vedno magnetični viharji. Kurva solnca bo od leta 1925. zopet naraščala in bo dosegla leta 1928. svoj višek. Jaz torej svarim vlade, kakor sem jih leta 1910. svaril v Bruslju.« Tako končuje abé Moveux.

Zopet umor v Budimpešti.

V petek je bila umorjena v Budimpešti prostitutka Amalia Leirer. Na njenem stanovanju so našli igralne karte, iz česar policija sklepa, da sta umorjena in njen morilec igrala skupaj casino, igro, ki jo igralo samo boljši krogi. Pod posteljo so našli razbit monokel. Leirerova je sprejemala zadnje čase vsak dan popoldne mlade goste, zlasti poklicne plesalce, s katerimi se je seznanila kot plesalka v nekem javnem lokalu. Pri preiskavi so našli tudi več pisem praške plesalke Blanke Vergonove, ki je bila intimna prijateljica umorjene. V svojih pislih govori Vergonova o mladih kavalirjih, ki jih naziva z laskavimi imeni. Budimpeška policija je brezjavno naprosila praško policijo, naj zasliši Vergonovo, ki gotovo ve vse podrobnosti o kavalirjih umorjene Leirer. Vergonova je izjavila, da je imela umorjena prijateljica intimne zveze z nekim plesalcem, ki je nosil monokel ter jo posejal na stanovanju. To je visoki plačovalci mož, ki je bil poprej uradnik budimpeštanske mestne policije. Goljufom in drugim zločincem je izdajal ponarejene poine liste. Mož je plemenitega rodu, bivši častnik. S seboj je imel vedno revolver in je pri najmanjšem prepiru grozil vsakomur, da ga ustrelí.

Iz stanovanja umorjene so izginile dragocenosti v vrednosti 250 milijonov Km in 6—7 milijonov gotovine. Policija je v soboto opisala nekatere ukradene dragulje, ki jih je prodal juvelirju pred tedni neki neznanec. Amalia Leirer ni bila umorjena s sekirno nego z nožem. Morilec ji je zadal več ran, med njimi eno v srce. Prvotno je bil osumljen umora Marzell Krug, poklicni plesalec, ki je sicer priznal, da je bil čisto v družbi umorjene, toda usodnega dne je bil odsoten iz Budimpešte. Nato je policija aretirala in zaslišala osumljenjo vdovo Cemel, ki je čisto posečala Amalijo Leirer. Oba osumljenca sta bila osvobojena, ker govore vse okoliščine niti v prilog. Včeraj je napravila policija hišno preiskavo pri

očetu umorjene, gostilničarju Lorenzu Leireru. Po nekaterih verzijah je morilec Leirerove njen lastni oče, goljuf in skopuh, ki je zmožen za denar vse, kajti se je seznanil s hčerko šele pred leti, ker jo je vzgajala mati, ki je bila z možem ločena.

Peklenska avtomobilska vožnja

V četrtek po noči se je na beogradskih ulicah odigral komičen, toda za prizadete ga neprijeten prizor.

Nekako okoli 1. ure zjutraj je pridrvel po Kalimegdanu avto zavilajoč v svoji divji vožnji sedaj na levo, sedaj na desno. Pasantje so prestrašeni odskakovali na vse strani, bil je prizor kot v kinematografu. Ko je na vse strani poskakujoči avto privozil mimo nekega orožnika, je ta dal soferju znamenje, da voz ustavi. Ta se ni zmenil za signale varnostnega organa temveč je z vozom bliskoma zdrknil mimo orožnika, v naslednjem trenutku pa se je avto zaletel v neko vejo ter obstal na mestu. Orožnik je pristopil k očividno pijanemu soferju in ga pozval, naj mu sledi na policijo. »Takoja«, je odvrnil sofer ter s stično mirnostjo pognal motor. Nato je pozval orožnika, da prisede. Ne da bi ta slutil, kaj vražji sofer namerava, je sedel v avto v nadi, da bo popreje na policijo. Jedva da se je orožnik dobro usedel, je sofer s peklenim tempom pognal avto. Ulice in hiše, svetilke in izlozbe so kar švigale pred očmi presenečenega orožnika. Končno se je nekoliko zavedel in zakričal soferju, da naj vozi naravnost na policijo. »Čakaj, bratec, sedaj boš videl, kako se vozi!« se je škodoželjno krohotal sofer in avto je nadaljeval svojo pekleno vožnjo. »Stoj!« je kričal orožnik in zagrabil za puško. »Jutri, jutri!« je sledil škodoželjni odgovor. Orožnik, ki se je bal katastrofe če se soferja le dotakne, je ostal na miru.

.... In tako se je nadaljevala divja vožnja. Preko Knez Mihajlovega Venca po Unizumikovi, Vasno, Kolaričevi ulici in Teraziji, dokler zopet niso dospeli v Knez Mihajlovo ulico. Petkrat je preropotal avto omenjene ulice, zasmerade pol mesta, petkrat je zdrvel preko »šajkače«, ki jo je orožnik izgubil med divjo vožnjo. Ta je sedel smrtnobled v kotu avtomobila. Vsi poskusni ostali orožniki, da ustavijo avto, so ostali brezuspešni. S peklenim ropotom je avto zdrvel mimo njih. Orožniki se vedno čuli obupne krike njih tovariša, ki je kričal na pomoč. Mogoče bi se oba še danes vozila, da ni soferju zmanjkalo bencina. Pri šestem krogu se je avto ustavil, par streljav pred presenečenimi orožniki, ki so naravno takoj prihiteli k avtu in soferja aretirali. Zadaj je sedel nesrečni orožnik, ki pa se je zdel, da je preстал morskobolezen. Bil je bled kot zid, pot mu je kapljala s čela in klical je sv. Urha na pomoč. Vprašanje je, če bo še hotel v avto.

* Novorojenčke v ovovih z več ali manj tisoči lir puščajo v Italiji zelo pogostoma ob cestah v bližini hiš ali pa na vlakih. Tako smo čitali te dni zopet, kako je pridrvel skozi neko vas v srednji Italiji avto ter se ustavil kraj vasi v bližini neke samotne hiše. Hitro je bil postavljen zavoj ob cesti in avto je oddrdal. Prihiteli so kmetje in našli v ovovu novorojenčka ter zraven nje ga 18.000 lir s prošnjo, naj sprejme kde otroka, za katerega se bo redno skrbelo. V vlak pri Caltanissetti so našli te dni ovov s novorojenčkom, kateremu je bilo priloženih 12.000 lir. Naročeno je bilo, da naj se deklica odda v zavod »La Grazia«. — Greš mestne gospode.

Glavni urednik:
RASTO PUSTOSLEMSEK.
Odgovorni urednik:
VLADIMIR KAPUS

TALMONE ČOKOLADA

IPAK NAJBOLJA

Zahtevajte jo povsod!

466

Sprejme se vajenec (laborant)

za metalurg črni laboratorij. Zahteva se 4. azrede srednje šole. Ponudbe na upravo Sloven. Naroda po: Metalurški laboratorij 523 do 28. februarja t. l.

Proda se več mask

Tržaška cesta 11
II. nadst. levo 500

Moč in mladost!

hitro pripravil mnogo preizkušenih NEOKRATOSIN! Z najboljšim uspehom ga porabi o pri malokrvnosti, bledičnosti, otekanju živcev, malodružnosti, pončnim polucijam, razdraženosti, tesnobi v srcu, seksualni nevrstnosti, onaniji, impotenci, upadanju telesnih moči ter pri odločnosti, nevrstnosti, zavoj stane Din 60.— Proti vpo-latvi denarja napr. (s ismom) ter za vpo-latje stroške 15 Din razpošilja Gesellschaft für chemische und metallurgische Industrien m. b. H. Wien XIII 2, Wickenburgasse 5 157 T

RIBJE OLJE

priatno norveško

za oslabele stroke in odrasle

priporoča 153 T

Lekarna dr. G. Piccoli

LJUBLJANA

Dunajska cesta

Conjenemu občinstvu naznanjam, da sem OTVORIL na Sv. Petra cesti 61

pleskarsko in ličarsko delavnice

ter se priporočam za vsa v to stroko spadajoča dela.

Ivan Genussi,

Ljubljana, Sv. Petra cesta 61

OMEGA

To je ura za vse življenje!

Zahvala.

Povodom bridke izgube naše nepozabne matere oziroma sestre, tete in stare tete, gospe

Neže Stojc

Izrekamo svojo najsrčnejšo zahvalo za vse izraze sožalja, za spremstvo na zadnji poti, za darovano cvetje in za vse druge darove v spominu predrage rajnice.

Ljubljana, dne 23. februarja 1925.

554

Žalujoči ostali.

Darinko Salberger

gojenko drug. letnika drž. trg. šole

danes ob 1. ponoči. Pogreb ljubljene pokojnice se vrši v torek ob 4. popoldne iz hiše žalosti, Gosposka ulica št. 3, na pokopališče k Sv. Križu.

Globoko žalujoči:

Mihail in Roza, roditelja
Bogomir, Mira, Boris, Bogdan, Bogomila,
Vitomir, brajci in sestre. 558

559

Potrjim srcem naznanjamo svojim sorodnikom, prijateljem in znancem žalostno vest, da je naša ljubljena hčerka oz. sestra

Anica Čibej

po dolgi mučni bolezni, v cvetu mladosti, previdena s tolažili sv. vere, danes zjutraj mirno v Gospodu zaspala.

Truplo blagopokojnice se prepelje v torek 24. t. m. ob 2. (14.) popoldne iz hiše žalosti, Rimska cesta 7, na pokopališče k Sv. Križu.

Blagopokojnico priporočamo v blag spomin in molitev.

V Ljubljani, dne 22. februarja 1925.

Žalujoča družina Čibej.

Prodajam posestvo

takoj z vsemi gospodarskimi potrebščinami — na Ljanski cesti 50. Cena po dogovoru. 549

Fakture inkasira,

opomine izvršuje in terjatve vnovčuje s cediranjem — Gospodarska pisarna, družba z o. z. v Ljubljani, Wolfova ulica št. 1. II. nadst. 37/L.

Strojno pletenje

Pred skofijo 1/1 — prevzema v delo vsakovrstne negavice, kakor tudi popljetanje — Cene solidne. 25 L.

Prodajam motor

18 HP za na surovo olje s strožnico za železo ter vrtilni stroj na pogon — Oglada se: Cesta na Rožnik 29, od 9—11. in od 2—4. 477

Na pepelnico sredo

namočena

polenovka

v specializirani trgovini — Kovačič & Japelj, Ljubljana, Kongresni trg. 542

Zdrave ježice

vagonsko mazožno, franc. ko oddajna postaja — kupim takoj. — Naslov: Podobnik, Ljubljana, Mostar. 546

Strojnik,

strokovnjak za Dieslo motorje in hidroobrat, večje elektrike v montaži in obratu — išče službe. — Naslov nove uprave: Slov. Narodac. 547

Mlad gospod

s premoženjem želi znanja s ločenim gospod. ali samostojno gospod. — Ponudbe s polnim naslovom pod »Mlad 549« na upravo Slov. Narodac.

Natečaj

543

za idejno načrte stanovanjske in trgovinske hišne skupine na Kralja Petra trgu v Mariboru se nadaljša na dan

22. aprila 1925.

Nameravam povsod filialke postaviti.

(Strokovno znanje ni potrebno)

Vsi, ki bi hoteli tudi kot postranski zaslusnik. Oferte na Hermann Dojer, Chemische Fabrik, Bremen (Oste. telch) 545

Rajko Turk

Mila Turk roj. Mlakar

poročena

Ljubljana, 23. februarja 1925.

544

Javna prostovoljna dražba v Sarajevu.

487

8. marca 1925 je v odvetniški pisarni dr. Izraela Barucha, Aleksandrova 41 (tel. 207) prodaja poslopja, kjer se nahaja hotel Petta. V trinadstropni hiši je 35 sob in stoji v sredini mesta na najlepšem kraju, na vogalu Kralja Petra ulice, preko pota glavne pošte, narodnega gledališča in v bližini pravosodne palače.

Izključna cena znaša 2.500.000 Din. — Točnejša obvestila daje dr. Izrael Baruch, Sarajevo.

Mar. št. 3870/25
ich. IX.

526

Razpis.

Mestni magistrat ljubljanski razpisuje

oddajo zidarskih del za napravo novega prizidka mestne električne centrale v Ljubljani.

Vsi potrebni podatki se dobe med uradnimi urani v mestnem stavbni uradu, Lingarjeva n. 1. Ponudbe bodo vložiti najkasneje do 28. februarja 1925 popoldne pri imenovanem uradu.

Mestni magistrat ljubljanski,

dne 16. februarja 1925.

Brez posebnega obvestila.

553

Zorka Lovčnikova in nje sestra Jelena Kavčič naznanjata v imenu vseh sorodnikov, vsem prijateljem in znancem preženo vest, da se je njihova preljuba mamica, ožir. stara mamica, tašča, teta in svakinja, gospa

Roza dr. Kavčičeva roj. Peršin

vdova po predsedniku okrožn. sod. v p.

dne 22. t. m. v 54. letu svoje starosti, previdena s tolažili sv. vere, preselila v boljšo večnost.

Pogreb nepozabne ranjke se vrši v torek, dne 24. t. m. ob 3. popoldne iz hiše žalosti, Puharjeva (Kolizejska) ul. 12, na pokopališče na Viču.

Maša zadušnica se bo darovala, dne 26. t. m. ob 7. zjutraj v cerkvi Mar. oznanenja.

Drago pokojnico priporočamo v blag spomin.

Ljubljana, dne 23. februarja 1925.

Brez posebnega obvestila.

552

Potrji neizmerne žalosti sporočamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem preženo vest, da je naša dobra, nepozabna mati, tašča, babica, sestra, teta, gospa

Marija Majcenovič roj. Vnuk

posestnica in trgovka

v soboto 21. t. m. po dolgi mučni bolezni v 67 letu, previdena z zakramenti za umraročje za vedno zatisnila svoje trudne oči.

Pogreb se vrši 23. t. m. iz hiše žalosti na središko pokopališče. Drago pokojnico priporočamo v blag spomin.

SKEDIŠČE, dne 21. februarja 1925.

Žalujoči ostali.

Zahvala.

456

I kreno zahvalujemo vse, ki so naši srčno ljubljeni mami oziroma sestri

Tereziji Kemperle

izkazali poslednjo čast; osobito č. duhovščini, pp. frančiškankom, Narodni čitalnici, častnemu spremlstvu, d. uštvu Sokol in gasilnemu društvu, pevskemu društvu »Lira« za genljive žalostinke, d. rovalcem cvetja, posebno trg. gremiju za krassen venec in vsem, ki so je spremlili na zadnji poti in ki so nam izrazili svoje sožalje.

Kamnik, dne 23. februarja 1925.

Rodbini Kemperle in Ahčin.

ZAHVALA.

Za mnogoštevilne prisrčne izraze iskrenega sožalja, ki so nam došli povodom smrti našega nepozabnega brata, strica in svaka, gospoda

Antona Potočnika

trgovca

Izrekamo tem potom vsem našo najudanejšo zahvalo.

Člžnost pa nas veže, da se posebej zahvalimo mnogoštevilnim prijateljem in trgovskim tovarišem pokojnikovim, ki so ga v velikem številu spremlili na njegovi zadnji poti v Ljubljani, združenim ljubljanskim pevcom za prekrasni žalostinki, Sokolu I. v Ljubljani, darovalcem vencev in šopkov, dalje bodi povod: pogreba v Kamniku izrečena naša iskrena zahvala srezkima načelnikom gg. dr. Ogrinu in Keteju, mestnemu županu g. dr. Karli, oficirskemu zboru smodrišnice, uradnistvu, gg. trgovcem, deputaciji orožnikov, Narodni čitalnici, Prvem slovenskemu pevskemu društvu »Lira« in Sokolu v Kamniku, deputaciji gasilnega društva za udeležbo pri pogrebu in za poklonjene prelepe vence, končno vsem, ki so draga pokojnika spremlili k njegovemu zadnjemu počitku.

Kamnik, dne 23. februarja 1925.

Žalujoči ostali.

Gospod'e! Vrhunec elegancije je, ako nosite

541

Les Tissus

A.G.B.

katere dobite pri vseh prvovrstnih tvrdkah.

Prodaja na veliko:

ZAGREB, JELACICEV TRG 20/III. TELEFON 6—99.

Young & Co. Express Réklame Company, d. z o. z., Ljubljana.

Pri delnem kot trgovskem sodišču v Ljubljani v trgovski register vpisana tvrdka s glavnico 300.000 Din izvršuje sledeče trgovske posle:

1. Import in eksport vseh vrst blaga.
2. Kupuje in prodaja vse vrste blaga in industrijskih izdelkov.
3. Sprejema v komisijsko trgovino vse vrste blaga.
4. Sprejema za-topstva vseh vrst podjetij in trgovin.
5. Sprejema oglase za vse tuje in inozemske časopise, revije itd. po izvirnih cenah upravnih listov.
6. Izvršuje in posreduje vsakovrstne reklame.
7. Izdaja publikacije gospodarskega in reamnega značaja.
8. Posreduje posojila, poravnave, konventiranje dolgov in financiranje podjetij.
9. Vpeljuje in revidira knjigovodstva, revidira in sestavlja bilance po lastnih strokovnjakih.
10. Prevzema cennite in oddaja dotična mnenja po lastnih strokovnjakih.
11. Shranjuje dokumente, kavcije, vrednostne papirje in dragocenosti.
12. Posreduje pri nakupu, prodaji in zamenjavi nepremičnin v tuje in inozemstvu ter ureja dotične oblastvene formalnosti.
13. Opravlja inkaso faktur, izvršuje opomine in vnovčuje terjatve s cediranjem.
14. Daje trgovske informacije.
15. Nakupuje in prodaja avtorske pravice in patente.
16. Revidira tovarne liste.
17. Prepisuje in razmnožuje spise, cirkulare.
18. Prevaja spise v razne jezike.
19. Daje gospodarske nasvete.

Vsi gornji posli se izvršujejo kar najhitreje, pod najugodnejšimi pogoji in na najkulantnejši način.

Vprašanja, oferte, naročila, naj se naslavlja na

Young & Co. Express Réklame Company, d. z o. z., Ljubljana, Frančiškanska ulica 6.

Pisanim vprašanjem je priložiti za odgovor Din 5.—, lahko tudi v znakah. — Poslovne ure za stranke vsak delavnik od 9. do 12. popoldne in od 13. do 18. popoldne. Telefon 906. 556 Poštni čekovni račun št. 14.058.